

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inzeratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praha čisto
78 190. Wien št. 105 241.

JUTRO

Naročnina vsakega meseca 25 — Din.

za iznajetstvo 40 — Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. To-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Živel kralj Aleksander!

Vsi mi v domovini in številni rojaki ter prijate-
lji v inozemstvu se danes z ljubeznijo spominjamo Nj.
Vel. kralja Aleksandra. V velikih izkušnjah prekaljen,
hraber, odločen in moder nam vlada, in vsi vemo, vsi
ob njegovih preudarnih ukrepih vedno čutimo, da je
njegova največja, najsrdnejša želja: da bi k mirnemu
prosperu, blagostanju in sreči povedel svoj ljubljeni
narod jugoslovanski.

To je danes, odkar smo dobili novo ustavo, prvi
kraljev rojstni dan. Vsi smo priče novega dela in
žilavih stremeljenj, ki jih je bil sprožil naš vladar,
odkar je državo odvrnil od roba prepada. Bodimo
sodelavci mi vsi, vselej in povsod, kadar le moremo
pomagati kralju in koristiti domovini! Naj nas vedno
druži ljubezen, ki se na današnji dan preliva v eno
samo željo: da nam Nj. Vel. kralj Aleksander ostane
ohranjen — dolgo, dolgo!

Nj. Vel. kralj in kraljica v Parizu

Ves francoski tisk pozdravlja z izrazi simpatij naš
kraljevski par, ki se mudi v Parizu

Pariz, 16. decembra. Č. Jugoslovanski
kralj Aleksander I. in kraljica Marija sta
prispela danes v Pariz. Ker potujeta in-
cognito, jima niso priredili službenega spre-
jema.

Pariz, 16. decembra. M. Kralja in kralji-
co, ki sta prispela v Pariz ob 8.40 dopol-
odne, je pričakoval na kolodvoru poslanik
Spalajković z zastopnikom pariške občine.
Kralj je bil oblečen v civilno obleko ter je
bil videti zelo svež in čil. Kraljevič par
spremlja minister dvora Joffe. Po odhodu
s kolodvora se je odpravil v hotel Rice na
Vendômeški trgu, kjer ima svoje proste-
re v prvem nadstropju.

Pariz, 16. decembra. M. Poset jugoslo-
venskega kraljevskega para v Franciji je
izzval v vsem francoskem tisku zelo sim-
patične komentarje. Listi posvečajo posetu
veliko pozornost, objavljajo slike Nj. Vel.
kralja in kraljevske rodine in naglašajo
veliko francosko-jugoslovensko prijatelj-
stvo.

G. Saint Brice pravi v današnjem »Jour-
nalu«: »Jugoslovenska kraljevska dvojica
ne predstavlja le simbola junaških spomi-
nov na prijateljstvo v orožju, marveč tudi
realnost sedanjih in bodočih nad za vzdr-
žanje sedanega položaja, ki je osnova mi-
ru.«

»Matin«. »Petit Parisien«, kakor tudi
ostali francoski listi pišejo o posetu jugo-
slovenskega kraljevskega para v enakem
smislu. Listi naglašajo, da je bil kralj Alek-
sander vedno nosilec mirojubne ideje in
da zna postati v sedanjem gospodarskem
položaju velik činitelj v delu za zblizanje
narodov in doseg njihovega vzajemnega
sodelovanja za odstranitev vsake nevarno-
sti obstoječemu miru. Francija je vedno vi-
dela v kralju Aleksandru modrega monar-

ha, ki je razumel voditi svojo državo po
poti k boljši in srečnejši bodočnosti. Nje-
govo delo pomeni najboljšo delo za ohrani-
tev miru, za uvrstitev in napredek Jugosla-
vije, za ohranitev mirnega sožitja in sode-
lovanja med narodi.

Praga, 16. decembra. h. Ob priliki rojst-
nega dneva je postal prezident Masaryk ju-
goslovenskemu kralju brzojavko naslednje
vsebine: »Ob priliki rojstnega dneva Va-
šega Velikanstva Vam želim v imenu Če-
škoslovaške in v lastnem imenu najpri-
srdnejše vso srečo za Vašo osebo kakor tu-
di procvit prijateljskega in zavezništva
naroda Jugoslavije. — T. G. Masaryk, s. r.«

Proslava v Zagrebu

Zagreb, 16. decembra. n. Nocojšnja pro-
slava rojstnega dne kralja Aleksandra se je
pričela ob 6. ko so se na trgu Kralja Alek-
sandra pričeli zbirati člani raznih društev.
Prišlo so vse narodne organizacije z godba-
mi in društvenimi zastavami. Ob 7. se je
formiral sprevod, ki je krenil z napisom
»Živel kralj« na čelu po Frankopanski uli-
ci v gornje mesto pred kraljevski dvor v
Mesniški ulici, od tam pa po Radičevi ulici
na Jelačićev trg. Sprevod so na Jelačićev
trgu pričakovali zagrebška ženska društva,
šolska mladina in velika množica ljudstva.
Zbrali so se ob 8. okrog Jelačićevega spo-
menika, kjer so vse godbe skupno zasvirale
državno himno, častna četa pa je oddala
častno salvo. Sledilo je nekaj ognjemetnih
prizorov, ljudstvo je vzklikalo kralju in go-
dilo, da ob koncu zopet skupno zaigrale ko-
račnico. Sprevod se je nato razšel. Govorov
ni bilo.

Otvoritev nove železniške proge

Beograd, 16. decembra. AA. Dne 20. dec.
bo izročena prometna proga Lastva-Biloče.

POSOLANSKI MANDATI VERIFICIRANI

Razen enega je Narodna skupščina včeraj verificirala vse poslanske
mandate — Slovesna zaprisega narodnih poslancev

Beograd, 16. decembra. Ob 10.15 dopol-
odne se je sestala Narodna skupščina k svo-
ji tretji seji. Današnji seji je predsedoval
predsednik verificacijskega odbora Milan
Simonović. Seji so prisostvovali vsi mi-
nistri s predsednikom vlade Petrom Živ-
kovićem na čelu in vsi narodni poslanci.
Zapisnik zadnje seje, ki ga je prečital taj-
nik poslanec Lovrić, je bil odobren brez
pripombe. Nato je bil prečitan ukaz Nj.
Vel. kralja, s katerim se prenaša kraljev-
ska oblast za čas njegovega bivanja v ino-
zemstvu na vlado. Poslanci so poslušali
čitanje ukaza stoje ter so ga sprejeli z
vzklikom: Živel kralj! Nato so bili prečita-
ni razni brzojavni pozdravi, ki so došli iz
vseh prebivalstva in ki pozdravljajo pri-
hodek dela Narodne skupščine. Nadalje je
bil dovoljen dopust poslanecima dr. Popo-
viću in Dimitriju Vujčiću, ki sta obolela.

Po teh formalnostih je skupščina prešla
na dnevni red, na verificacijo poslanskih
mandatov. Poročevalec verificacijskega
odbora je bil poslanec dr. Niko Nikić, ki
je prečital celotno poročilo verificacijske-
ga odbora, katero je bilo poslanecem razde-
ljeno že v ponedeljek. Po prečitavanju poro-
čila je bilo glasovanje o njegovem prvem
delu, v katerem se predlaga verificacija
306 mandatov. Ker se ni nihče javil k ba-
sedu, je skupščina soglasno potrdila vseh
306 mandatov. Edino sporen je mandat dr.
Gjorgja Brankovića, za katerega je veri-
fikacijski odbor predlagal, naj se vrše po-
novne volitve na volišču Skare II.

V debati je posl. Gliša Tadić poudarjal,
da naknadne volitve na enem samem vo-
lišču po zakonu niso mogoče. Zahteval je,
naj se mandat poslanca dr. Brankovića
potrdi.

Za njim je govoril poročevalec verifi-
kacijskega odbora dr. Nikić, ki je zahteval,
naj se sprejme poročilo verificacijskega
odbora. Tedaj se je oglašil k besedi po-
slanec dr. Branković. Preden mu je pred-
sednik Simonović dal besedo, je vprašal
skupščino, ali pristane na to, da dobi dr.
Branković besedo. Narodna skupščina je
bila soglasno za to, nakar je poslanec do-
ktor Branković v dolgem govoru dokazoval
svojo pravico in izvajal, da je dr. Ilić, ki
se je proti njemu pritožil, sam nastopal
tako, kakor očita njemu.

Sledilo je glasovanje o predlogu veri-
fikacijskega odbora. Spočetka so glasovali
na ta način, da so poslanci, ki so bili za
predlog verificacijskega odbora, vstali,
nasprotni pa obseleli. Ker pa se na ta na-
čin ni dala dognati večina, so glasovali po
imenih. Glasovalo je 259 poslancev, 168 jih
je bilo za poročilo verificacijskega odo-
bra, 91 pa proti. Tako je bil sprejet predlog,
da se na volišču Skare II. v srezo Otočac
ponovno vršijo volitve in da dr. Branko-
vić na ta način dokaže svojo pravico do
poslanskega mandata. S tem je bila zaklju-
čena prva točka dnevnega reda današnje
seje poslanske skupščine.

Zaprisega poslancev

Na dnevnem redu je bila tudi zaprisega
narodnih poslancev. Predsednik Simon-
ović je pozval vse poslance, naj prispežijo,
kakor to določa ustava. Prečital je besedi-
lo prispege, ki so jo poslanci in ministri za
njim glasno izgovarjali:

»Jaz (ime in priimek) prisegam, da bom
zvest kralju, da bom nadvse čuval narod-
no edinstvo, neodvisnost države in suve-
renost državne oblasti ter ustavo in da
bom delal za blagor naroda in domovine.«

Predsednik je nato pozval poslance, naj
se podpisajo pod besedilo prispege, kar so
tudi napravili. Nato je predsednik sporo-
čil, da je s tem bilo zaključeno predhodno
delo Narodne skupščine. Preden pa se de-
lo Narodne skupščine nadaljuje, se morajo
izvršiti volitve predsednika Narodne skup-
ščine. Naglasil je, da mora po čl. 53. usta-
ve pričeti Narodna skupščina svoje delo
istočasno kakor senat, ki pa še ni izvoljen
in formiran. Zato je predsednik predlagal,
naj se za prihodnjo sejo določi dnevni
red: Volitve predsednika Narodne skup-
ščine. Predlog je bil soglasno sprejet. Pri-
hodnja seja Narodne skupščine bo sklica-
na pisмено. Današnja seja je bila zaklju-
čena ob 13.10.

Ker je tudi klub narodnih poslancev v
glavnem zaključil svoje delo, so odpoto-
vali nocoj narodni poslanci iz Beograda.

Odobritev statuta radikal- ne kmetske demokracije

Beograd, 16. decembra. M. O pop-
lanski seji poslanskega kluba je izdalo pre-
sedništvo kluba naslednji komunikat:

Na današnji seji plenuma poslanskega
kluba se je vršila razprava o statutu JRKD.
V imenu glavnega odbora kluba je predla-
gal statut kot poročevalec narodni posla-
nec dr. Slavko Šteferov. Po čitanju je bil
statut v kratki debati neznatno izpreme-
njen, nato pa soglasno sprejet.

Sledilo je poročilo gospodarske sekcije
o gospodarskem položaju v državi in o
ukrepih, ki so potrebni za ublažitev krize.
V diskusiji o tem poročilu so se oglašili k
besedi narodni poslanci dr. Velizar Janko-
vić, dr. Milutin Stanojević in drugi na-
rodni poslanci iz raznih krajev države.
Prihodnja seja kluba bo sklicana pisмено.

Žitni režim in kmetski mlini

Neznosen položaj kmetskih mlinov zaradi kontrole nad
žitom — Intervencija naših poslancev za odpravo te
kontrole pri trgovinskem ministru

Beograd, 16. decembra. v. Minister za
trgovino in industrijo, dr. Kumanudi, je
sprejel danes deputacijo poslancev iz drav-
ske banovine, ki ga je opozorila na nasto-
le nepravilnosti zaradi obstoječih odredb o
prometu s pšenico in moko v mlinih na
merico. Posebej je obrazložila g. ministru
položaj v dravski banovini, katere lastna
žitna produkcija komaj zaleže za polovico
potreb njenega prebivalstva, dočim je za
drugo polovico banovina navezana na na-
kup pšenice in moke iz Vojvodine, Srema
in ostalih žitornih pokrajin v naši dr-
žavi.

Pšenica, ki se je proizvajala na posevstih
v dravski banovini, sploh ni prihajala v
trgovski promet, ker so jo rabili naši ki-
tje za lastno prehrano. Za mletev tega do-
mačega žitnega pridelka služijo mali mli-
ni na merico, ki jih ima skoro vsaka vas
in katerih število je večje kot 2000. Ti mli-
ni so dokaj primitivno urejeni ter proiz-
vajajo le po eno vrsto moke in otrobov.
Za svoje delo prejmejo plačilo v obliki
merice žita in to manjši, nego jih določajo
sedaj veljavni predpisi. Nekateri mlini so
prejemali tudi denar, to pa po običajih,
ki so bili že desetletja v navadi. Mlini na
merico so stavljeni z odredbo finančnega
ministra pod kontrolo in morajo zaradi te-
ga voditi o svojem delu točno evidenco na
osnovi posebnih knjig, katerih vsaka ta-
ne po 150 Din. Kontrola nad majnimi mli-
ni je izzvala nezadovoljstvo ne samo pri
mlinarjih, nego tudi med širokimi sloji ljud-
stva, ki nikakor ne morejo razumeti, za-
kaj oblast onemogoča mletev lastnega žit-
nega pridelka za lastno potrebo.

Posledica tega je bila predvsem ta, da
so pričeli kmetje mleti svojo pšenico in
ostalo žito z majnimi ročnimi mlini. To pa
je zopet povzročilo, da so imeli mlini
na merico vedno manj posla in je med mli-
narji rasla nezaposlenost. Poslanci iz drav-
ske banovine so prejeli skoro od vseh
udruženih mlinarjev pritožbe zaradi kon-
trole in težkih razmer, ki so nastale v
majnih mlinih. Proučili so položaj ter so
ugotovili, da so pritožbe mlinarjev ute-
mejene.

Da se odpravi sedanje stanje, so poslan-
ci predlagali ministru, naj ukine kontrolo
nad tem majnim mlini in naj jih oprosti
določenosti, da bi se nadalje vodili posebne
knjige o svojem poslovanju, kakor so obla-
sti od njih dosedaj zahtevale. Dalje naj se
tem mlinom dovoli, da bi v bodoče kme-
tom spet lahko mleti njihovo doma pride-
lano pšenico, ki jo rabijo za lastno prehra-
no, tudi proti plačilu v gotovini ali po in-
erici, kakor je bilo to dosedaj običajno. Če
se sprejmejo ti predlogi, država ne bo v
ničemer oškodovana, ker je promet s pše-
nico, ki prihaja iz drugih banovin v drav-
sko banovino, že pod kontrolo, ki zavisi
od plačevanja diferenc trgovskih mlinov,
ki meljejo žito iz drugih banovin. Teh tr-
govskih mlinov je v dravski banovini 40.
Majni mlini na merico pa niso nikoli
prejemali za mletev pšenice in drugega ži-
ta, ki bi je dovajali iz drugih krajev in bi
prišlo v poštev za trgovski promet.

Minister trgovine je deputaciji zagoto-
vil, da bo ukrenil vse potrebno, da se to
vprašanje uredi na čim bolj primeren
način.

Ženevske konference o brezposelnosti

Sičen ciklon in povodenj sta povzročila ogromno škodo in zahtevala
tudi mnogo človeških žrtev

Beograd, 16. decembra. AA. Včeraj se je
vrnil v Beograd iz Ženeve g. Dž. Čurčin,
naš delodajalski čim sveta mednarodnega
urada za delo. Čurčin je bil med v Žene-
vi kot strokovnjak in se je udeležil go-
spodarskega seminarja, ki je razpravljal o
načrtih za izhod iz gospodarske krize, bi pa
je obenem tudi član komisije sveta za
brezposelnost.

Načrti, predloženi za ozdravljenje gos-
podarske krize, se dele v dve glavni kate-
goriji: Eni vodijo v inflacijo, drugi pa pre-
dlagajo boljše razdelitev zlata na svetu. Ker
je razdelitev zlata odvisna v prvi vrsti od
Francije in Zedinjenih držav, bi postal drugi
načrt odveč tisti trenutki, ko bi se ome-
njeni državi odločili za podeljevanje dolgo-
ročnih kreditov. Zato spada predlog g. Cler-
ca v prvo kategorijo, švedski predlog pa
vodi v inflacijo.

Diskusija o teh predlogih se bo nadalje-
vala na prihodnji seji gospodarskega semi-
narja, katere se udeležijo tudi znani švedski
gospodarski strokovnjak Gustav Kassel.

V komisiji za proučevanje brezposelnosti
je prišel v debato predlog, ki izvira od
druge internacionale in se nanaša na uved-
bo 40 urnega delovnega dneva.

Po daljši diskusiji, pri kateri so delavski
delegati zahtevali mednarodno sprejetje
omejenega skrajšanja delovnega dneva
in so delegati delodajalcev poudarjali po-
trebo delovnega časa, je bila sprejeta reso-
lucija, ki priporoča, naj bi svet mednaro-
dna urada za delo na svoji prihodnji seji
priporočil vsem vladam, naj v svrhu boljše
razdelitve delovnih sil prouče možnost

skrajšanja delovnega časa, in delodajalcem,
naj uvedejo delovni teden s približno 40 ur-
nim delom, seveda v mejah, ki jim jih do-
voljuje razvoj njihove produkcije.

Katastrofalna poplava v Tunisu

Pariz, 16. decembra. AA. Po poročilih iz
Tunisa je zadnje dni besnel močan ciklon
ob vsej obali Sredozemskega morja. Vihar
je povzročil veliko materialno škodo po
vsem Tunisu. Reka Medžerda je preplavila
bregove in razdejala mnoge naselbine. Na
mnogih krajih so bili tragični prizori. Ne-
urje je zahtevalo veliko število človeških
žrtev. Mnogo živine je poginilo.

Prometne zveze med Tunisom in Alži-
rom ter kralji, ki jih je poplavljal reka Med-
žerda, so popolnoma pretrgane. Prebivalci
krajev, ki jih je prizadela novodena, so
splezali na strehe svojih hiš, kjer čakajo
pomoči. Reševanje ljudi se vrši s čolni in
letali.

Vode so naplavile mnogo trupel, vendar
točno število mrtvih še ni znano. Poplava
je napravila veliko škodo tudi pri živini
in v skladiščih živil. Domnevaajo, da bodo
pri čiščenju poplavljenih krajev naleteli še
na nova trupla.

Nezaupnica Vaugoinu v parlamentu

Dunaj, 16. decembra. g. Danes se je vr-
šilo v parlamentu zanimivo glasovanje.
Vojni minister Vaugoin ni hotel predlo-
žiti pritožbe inomoških častnikov zaradi
oskodovalja v službi z ozirom na njihovo
politično prepričanje parlamentarni prei-
skovalni komisiji. Socialni demokrati so
zahtevali parlamentarno preiskavo o tem,
toda minister jo je odločno odklanjal. V
svojem današnjem govoru je socialno-de-
mokratiški poslanec Deutsch predlagal, naj
se ta preiskava izvede po sklepu parlamen-
ta. Minister Vaugoin je smatral ta predlog
za vprašanje prestiža in je zahteval od
krščanskih socialcev najstrožjo navz-
čnost. Glasovanje se je res vršilo in so-
cialno-demokratiški predlog je bil sprejet
z 78 proti 69 glasovom. Za predlog so gla-
sovali razen socialnih demokratov tudi ve-
lenecmi in Heimathblock. Nato je izjavil
minister Vaugoin, da smatra rezultat gla-
sovanja za nezaupnico in da bo moral za-
radi tega odstopiti. Takoj nato se je se-
stal ministrski svet, ki je v zadregi ugotov-
il, da je šlo samo za prelom v vladni ve-
čini, ker je Landbund, torej druga koa-
licijska stranka krščanskih socialcev, gla-
soval proti predlogu. Po vsem tem se zdi,
da bo vojni minister Vaugoin še ostal na
svojem mestu.

Sklicanje nemškega parlamenta odklonjeno

Berlin, 16. dec. Č. Danes popoldne so na
seji sveta senorjev državnega zbora z ve-
čino glasov zavrnili komunistični predlog,
naj se skliče izredno zasedanje parlamenta.
Za komunistični predlog so glasovali naci-
onalni socialisti, komunisti, nemški naci-
onalisti in ljudska stranka, proti pa vse
ostale stranke. Stališče vlade je branil dr-
žavni tajnik dr. Bunder, ki je naglašal, da
vlada ne more pristati na sklicanje izred-
nega zasedanja parlamenta, dokler se ne za-
ključijo zunanje-politični razgovori in po-
gajanja, ki so sedaj v teku in se nanašajo
na nemški gospodarski in politični položaj.

Preosnova kitajske vlade

Pariz, 16. decembra. AA. Dopoldne se
je oglašil pri zunanjem ministru Briandu
ameriški veleposlanik v Parizu g. Edge,
ki mu je čestil v imenu svoje vlade za
srečno ureditev tako delikatne afe. Ka-
krsna je bila kitajsko-japonski spor. Bri-
and se je zahvalil za čestitke in naglasil,
da zna ceniti podporo ameriške vlade
svetu Društva narodov.

»Times« poroča iz Sanghaja, da ste fi-
nančni in zunanji minister kitajske vlade
podala ostavko.

London, 16. decembra. AA. Reuter po-
roča iz Sanghaja, da bo novo kitajsko vlado
po vsej priliki sestavil g. Cinsin. Zna-
nanje ministrstvo v novi vladi bo prevzel
dosedajnji zunanji minister kantonske vla-
de Evgen Cen.

Demonstracije proti Cankovu na sofijski univerzi

Sofija, 16. decembra. AA. Bolgarska
agencija poroča, da se skupina dijakov, ki
je hotela pred dnevi demonstrirati proti
bivšemu predsedniku vlade profesorju Can-
kovu, priredila danes med njegovim preda-
vanjem na univerzi bučno demostracijo.
Med demonstranti in njihovimi nasprotniki
je prišlo do pretepa, v katerem je bilo več
dijakov ranjenih. Demonstracije so se na-
to nadaljevale po sofijskih ulicah.

Nemška kriza

Zasilna naredba in konec reparacij — Smrtna kazen in civilni postopnik v boxheimskem dokumentu — Državni pravdnik kot zagovornik — Hitler mora prevzeti odgovornost

Lipso, decembra 1931.

Za božične praznike je dobila Nemčija četrto zasilno naredbo državnega predsednika. Njena dalekosežnost se precej pretrava, saj so marsikateri evropske države izvedle enake mere za sanacijo proračuna in gospodarstva, dasi brez hrupa, ki je bil posebno ob podpisu te naredbe izdaten. Brünning sam jo je tolmачil po radiju in govoru, ki je meril na inozemstvo. Časopisje je naredbo razkricalo kot senzacijo, tako da je nekoliko kasno objavljena naredba skoraj razočarala. Evo nekaj »nezaslišanih« določil iz naredbe: cene se morajo znižati za najmanj 10 odstotkov, obresti posojil za največ eno četrtino, toda največ na 6 odstotkov, deloma nova ureditev obdavčenja zgradb, znižanje najemnin v zaščitenih stanovanjih za 10 odstotkov, likvidacija stanovanjske zaščite, ukrepi zoper dražbanje zemljišč za slepo ceno, nadaljnja omejitev izvršbe na kmetstva in gospodarskega posestva, davčne olajšave za razdružitev trgovskih družb, prilagoditev socialnega zavarovanja sedanji krizi, priprave za preosnovno vseh kolektivnih pogodb delavcev, izpolnitev prometnega davka, uredba davka na beg kapitala, znižanje uradniških prejemkov za 4 do 9 odstotkov. Umirjenju političnega življenja so namenjena določila o nošnji in prometu z orožjem vsake vrste in prepoved političnih uniform in znakov.

Zato naredba ni sposobna izpolniti tih nade, ki jo v njo stavijo: da bi bila dokaz plačilne nesposobnosti Nemčije in torej — začetek konca reparacij, poleg tega pa se razlog za dolgoročno odložitev ogromnih zasebnih dolgov v inozemstvu. Že v naprej je Laval v dneh hesenske afere nenavadno trdo zavrnil vse take poskuse, rekoč, da mora vsakdo plačati svoje dolge. Ko se je začelo plačevati, bi moral pomisliti, kako jih bo plačeval. Vendar je navzlic temu in ravno zato razpoloženje v Nemčiji od dne do dne bolj odkrito in glasno: reparacij, ali kakor jih oni sedaj nazivajo, političnih tributov, ne bomo več plačevali! Hoovrov moratorij je začetek konca reparacij in zato najusodnejši dogodek po sklenitvi versajškega miru.

Navzlic temu so bila v zadnjem času v ospredju notranjepolitična vprašanja: borba okoli zasilne naredbe in hesenska afera.

Hesenski načrt je za nemško politično vzdušje tako značilna tragikomedija, da je po svoji naivni brezobzirnosti evropski dokument. Po znanih uspehih pri deželnih volitvah in Hesenskem so se zmagovalci hitlerjevski voditelji sestali sredi septembra na boxheimskem posestvu svojega tovariša in gospodarskega ideologa nacionalnega socializma dr. Wagnerja — minogrede: na njegovem posestvu se je za 200.000 M bremen — in se razgovarjali o načrtih. O tem sestanku je prišlo v javnost samo nekaj: s strojem pisan, deloma z rokopisom popravljen koncept proglaša, ki ga naj bi izdali hitlerjevski udarniki S. A. ob prevzemu oblasti. Ta dokument je sestavljal načelnik pravnega oddelka hesenske nac. soc. stranke, sodnik dr. Best in ga predložil v debato ostalim nac. soc. voditeljem, med katerimi sta bila dva upokojena oficirja. Nekaj mesecev nato je postal ta dokument središče velike politične afere. Članu tajinstvenega sestanka na boxheimski pristavi, gospodarskemu izvedencu hesenske nac. soc. stranke, takrat še dr. Schäferju je namreč postalo pri proučevanju predloženega dokumenta tako vroče, da ni mogel več molčati o Bestovih idejah, ampak je izročil dokument naravnost darmstadtški policijski direkciji, odkoder je po uradni poti prišel na mizo socialističnega ministra Severinga. Ta je stopil takoj v stik z vrhovnim državnim tožilecem dr. Wernerjem, obenem pa je dokument izročil tisku v objavo. Policija je pri hesenskih zarotnikih takoj izvršila hišne preiskave, z običajnim uspehom, saj je dr. Best še istega dne telegrafiral svoji ženi »vse v redu« in se bahal, da so merodajna mesta v S. A. že za izdajstvo prej izvedela.

Dokument sam je sicer naiven, a zelo krvav izdelek strankinega pravnega izvedenca dr. Besta. Vse je pripravljeno — celo dostavni odredb sodniški pravnik ni pozabil — samo datum in podpis — pa začno S. A. streljati nemške državljane, socialiste in žide, kakor jim je obetal Hitler v svojih »Nacionalnosocialističnih pismih« (1929), kjer piše: »Preden ne bomo kandelabri polni obsececev, ne bo miru. Glave se bodo v tem boju trkljale, naše ali njihove. Poskrbimo za to, da se bodo njihove. Usmiljenje ni naša stvar.« Ali pa dr. Göbbels, Marat »trete države«: »Lojalni in vpludni bomo do pod vislice, ali obešali bomo pa le!« Iz te kulture je vzklil tudi Bestov izdelek: na mestu bo ustreljen, kdor ne odda orožja, s smrtjo bo kaznovan, kdor se takoj ne pokori kakršnikoli naredbi udarnikov — S. A. Sodil bo preki sod trojice, od katerih mora biti eden pravnik, morda celo sam — dr. Best. Od krvi do najvnost je samo toliko, kolikor je med dvema vrticema. Pisanima s strojem: vse izvršbe za denarne terjatve se ustavijo, zastaranje počiva le-

to dni, obresti ne tečejo več in vsak upnik mora s posebno ugotovitveno tožbo (!) dognati svojo terjatev, sicer ugašne. Da, dr. Best je pravnik: z revolucijem in civilnopravnim postopnikom se je namenil reševati Nemčijo!

Objava dokumenta je razgibala vse javno mnenje. Prvi se je oglašil — vrhovni državni pravdnik dr. Werner, ki je v svoji izjavi tiskovni agenciji hotel zatrjevati, da se preiskava ni izvršila na njegovo odredbo in da vse skupaj sploh ni veleizdaja, ker je dokument klavzula, da se proglas izda po udušitvi komunističnega upora, ko sedanje državne oblasti, ki jo dr. Best označuje za osirotelo, ne bo več. Tako je državni tožilec sam prvi formuliral — zagovor. Hesenske S. A. so seveda takoj udrele v stanovanje »izdajalca« Schäferja, pretele vsakogar, kdor jim je prišel pod roke in po opravljenem delu odšle.

Afera je medtem zavzemala vedno večji razmah. Pruska in hesenska vlada protestirata pri kancelarju zaradi neumestnih izjav državnega pravdnika, ki skuša pojasnjevati, da ni tako mislil. Protestna zborovanja pozivajo vlado, naj poseže vmes. Hitler ne ve ničesar, češ, da ne more odgovorjati, če kdo izmed 800.000 članov stranke (monakovsko tajništvo jih je tedaj denar kasneje ponosno naštel 700.000) napiše kako neumnost. Značilno se je Hitlerjev tisk na dan po objavi dokumenta preobrazil takole: zjutraj »predzne ponaredbe, obupne laži socialne demokracije«, opoldne »nerodni manevri«, popoldne »zasebne spisovne vaje dr. Besta«, zvečer »mi smo lojalni, preiskali bomo zado in krivice kaznovali«.

Nato se v posebni rundi spoprimeta oba glavna akterja, Best in Schäfer, vsak z golldo v roki. Best izjavlja, da je dokument njegovo zasebno delo in se izdaja za narodnega junaka, ker je kot osmošolec za časa francoske okupacije Porurja odklonil darilo za svoj izvrsten uspeh v francosini, rekoč generalu Degoutteu, ki mu je hotel darilo izročiti, da je padel njegov oče od francoske krogle. O Schäferju se pa izkaže, da si doktoratu ni pridobil na nobeni univerzi, pač pa, da si je zaslužil pet mesecev pred svojo izvolitvijo za člana hesenskega deželnega zbora, ta, za deželnega glavarja od nac. soc. stranke predestinirani vlemož in gospodarski izvedenec na sodišču v Weimarju — eno leto in tri mesece zapora zaradi ponaredbe menic za 50.000 M. Devet mesecev je odsedel v preiskovalnem zaporu, dočim mu je bil ostanek pogojno odpuščeno. Sodisce je milo sodilo, ker je upoštevalo njegovo — zmanjšano prištevost...

Afera le počasi zori. Čuti se odpor državnega pravdnika proti uvedbi postopanja. Toda pritisk na roko pravice je vedno jačji: pruska in hesenska vlada zahtevata preiskavo, vsa leвица, centrum in celo razočarani del harzburgske koalicije zahteva red. Končno, skoraj teden dni po objavi dokumenta predlaga drž. pravdnikovo uvodno preiskavo proti članom boxheimskega konventikla.

Boxheimski načrt za nas ni toliko političen kakor kulturni dokument, dokaz, da je politična miselnost znatnega dela nemške inteligence brutalna in brezobzirna, obenem pa kratkovidna in naivna. Danes se izživlja v notranjosti nemške države. Ne bo dolgo, pa bo morda predlagala dokumente v boxheimskem duhu tudi v mednarodni politiki.

Pri vsem tem pa nac. soc. pokreta ne smemo precejevati, dasi nas s svojo miselnostjo neprijetno spominja na tragično ozračje 1914. Pokret je v Nemčiji dejansko močan. Moč pa črpa iz svoje brezobzirne kritike vsega političnega življenja od l. 1918., za čigar razvoj formalno ne odgovarja. V evroskem interesu je zato, da se Hitler izkaže ali desavuiru v vladi pri pozitivnem delu, ki ga že deset let obeta. Čim prej, tem manjši bodo stroški, ki jih bo morala plačati Nemčija, morda pa tudi Evropa človeku, ki si ga je postavil na čelo svojega pokreta velik del obupanega nemškega naroda v veri, da ga bo samo on, Adolf Hitler, junak ponesrečenega puča v Monakovem, dekoracijski slikar iz avstrijskega Braunaua in inozemec, povečel iz bede po izgubljeni vojni in iz ponižanja po propasti visokih ciljev v tisto Veliko Nemčijo, o kateri še vedno poje državna himna, sanja o nji nemška mladina, rjave srajce in v svojem srecu vsak Nemec: Deutschland über alles in der Welt.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

Beograd, 16. dec. A.A. Danes sta odpovala na Dunaj načelnik ministrstva za trgovino in industrijo Milivoj Pilić in svetnik istega ministrstva dr. Milan Lazarević, da se z avstrijsko vlado pogajata o ureditvi našega izvoza živine v Avstrijo v zvezi z novooosnovano živinsko centralo na Dunaju. Ponovna ureditev tega vprašanja je bila potrebna zaradi tega, ker je Avstrija razdelila uvoz dovoljenih kontingentov tako časovno (tedensko) kakor tudi teritorialno (na nekoliko trgov).

Žrebanje drž. razr. loterije

Pri večerajšnjem žrebanju srečk državne razredne loterije so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

200.000 Din	srečka št. 13.910,
60.000 »	» 78.116,
40.000 »	» 47.735,
30.000 »	» 64.648,
10.000 »	srečki 12.664, 44.073,
6.000 »	srečke 4.939, 17.505, 22.870, 36.207, 60.836, 63.637, 66.137, 83.900,
3.000 »	» 22.415, 24.590, 48.964, 52.450, 57.832, 85.373, 85.463, 98.718,
1.000 »	» 16.318, 29.966, 48.278, 48.532, 56.780, 67.440, 69.959, 70.758, 73.154, 83.445, 95.212.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Kandidatna lista za senatorske volitve potrjena

Senat deželnega sodišča v Ljubljani, ki je bil posebej ustanovljen in je obstojal iz predsednika dež. sod. Kerišča Petra, podpredsednika Mladica in svetnika dež. sod. Antloge Jakoba, je vloženo kandidatno listo za volitve senatorjev po sledečem vrstnem redu potrdil.

KANDIDATI

1. Dr. Ravnihar Vladimir, odvetnik, Ljubljana.
2. Dr. Novak Fran, odvetnik, Ljubljana.
3. Dr. Rajar Janko, veterinarski delegat v pok. na Dunaju.
4. Dr. Ploj Miroslav, veliki župan v pok. v Mariboru.

NAMESTNIKI

1. Dr. Gorican Alojzij, župan, Celje.
2. Pirc Ciril, župan Kranj.
3. Sancin Ivo, kmetijski svetnik v pok. Ljubljana.
4. Zadravec Jakob, industrijalec iz Središča.

Listo so vložili dne 16. decembra 1931. pri dež. sodišču gg. dr. Dinko Puc, načelnik mesta Ljubljana, Bonač Franjo, tovarnar in banski svetnik, Evgen Lovšin, ravatelj in banski svetnik, Ivan Tavčar, banski svetnik in komisar OUZD ter gg. župani: Ivan Zakotnik, Zg. Šiška, J. Petrovič, Vič, I. Šeme, Moste.

Predstavniki liste sta: Bonač Fran, industrijalec in član banskega sveta v Ljubljani in Zakotnik Ivan, tovarnar in komisar OUZD v Zagrebu, član banskega sveta in komisar OUZD v Ljubljani in Babnik Valentin, član banskega sveta in župan v št. Viču.

Kandidati za senatne volitve v savski banovini

Zagreb, 16. dec. Z. Zagrebški župan dr. Sreulj je za davi ob 8. sklical konferenco vseh županov, sreskih načelnikov in banskkih svetnikov v savski banovini, da se razgovore o kandidatski listi za volitve senata. Sklenili so postaviti naslednjo kandidatno listo: minister brez portfelja dr. Stanko Švrljuga, minister za socialno politiko dr. Kostrenčič, veliki župan v p. Ljudoviti Gaj, industrijec Peter Teslić iz Siska, kmet Tomo Jalžabec iz Gjurgjevca, veliki župan v p. Franc Kukuljević-Sakcinski, odvetnik dr. Ljubomir Tomašić iz Zagreba, odvetnik dr. Ivan Gmajner iz Zagreba, kmet Peter Dobrinč iz Barlovice.

Iz srednješolske službe

Beograd, 16. dec. p. Viktor Švajger, profesor realne gimnazije v Mariboru, je premeščen na klasično gimnazijo v Mariboru. Zora Dermanović, suplentinja realne gimnazije v Vukovaru, na realno gimnazijo v Ptuj, Oton Sajevec, suplent II. realne gimnazije v Ljubljani na realno gimnazijo v Ptuj, Lelja Fermevc, suplentinja ženske gimnazije v Osijeku na I. realno gimnazijo v Ljubljani, Jožica Trdina, strokovna učiteljica, na žensko učiteljsko v Ljubljani, Franc Zupan, učitelj na Viču, na meščansko šolo na Viču.

RUFF - ČOKOLADA JE NAJBOLJŠA!

Napredovanje učiteljev

Beograd, 16. decembra. p. Z. odlokom ministrstva prosvete so imenovani za učitelje, odnosno za učiteljice v IX. položajni skupini učitelji-pripravniki: Stanislav Volk v Hrašniku, Ana Skof-Sosić v Svetini, Stanislav Andolšek v Gozdu, Milan Pertot v Litiji, Antonija Perčić v Bučah, Janko Prisan v Pilšanuju, Antonija Marolt-Urbas pri Sv. Martinu na Pohorju, Ivan Tome v Selcih nad Skofjo Loko, Marija Majer v Prosenjakovcih, Marija Pahor pri Sv. Duhu pri Logatcu, Ranka Škerlj pri Sv. Ani v Slov. Goricah, Justina Gorjup v Smartnem pri Kamniku, Viktorija Zmave v Starom trgu pri Rakeku, Evgenija Rak v Poljanah nad Skofjo Loko, Ivan Primožič v Koprivniku, Ludvik Mašat v Lučah, Ludvik Jazbec v Strajni pri Dravogradu, Alojzij Kermelj pri Sv. Florjani, Eleonora Penko-Conč pri Sv. Antonu pri Brežicah, Josipina Bahovec pri Sv. Lenartu, Ana Milčević-Lavrič pri Sv. Lenartu, Amanda Florenčin v Galiciji, Anton Golja v Črncih, Zora Puppis v Polensaku, Stanko Hrovat pri Sv. Urbanu pri Ptuj, Franja Goršek v Slovenjgradcu, Adolf Prešeren v Kušlju, Avgust Flegar na Robu, Oskar Venturini v Vojniku, Terezija Praprotnik-Korenjak pri Sv. Barbari v Halozah, Adela Ingolič-Oprausch v Polensaku, Stefan Trobiš pri Sv. Barbari pri Ptuj, Josipina Lužerič pri Sv. Juriju ob Taboru, Franc Klun v Zagorju, Anica Leskovar pri Sv. Marjeti ob Pesnici, Marija Vozel v Smartnem pri Litiji, Jožef Zorn v Račah, Ciril Konecnič v Radvanju, Pavla Fister v Loškem potoku, Jurij Tomazič v Ribnici na Pohorju, in pater Pavel Potočnik, veroučitelj v Krčevini.

Aretacija italijanskega vohuna

Pariz, 16. decembra. A.A. Francoska policija je prišla italijanskega državljana Montefiora. Pri njem so našli listine z navodami o stanju francoske armade.

Za omiljenje gospodarske krize v naši banovini

Naši poslanci predlagajo omejitev uvoza inozemskega blaga ter likvidacijo žitnega režima

Beograd, 16. decembra. v. Med debato v gospodarskem odseku kluba Jugoslovske radkalne kmetijske demokracije so predlagali poslanci iz dravske banovine posebno resolucijo, ki jo je izdelal poslanec za radovljiški srez g. Ivan Mohorič. V resoluciji je poslanec najprej obrazložil sedanji težki gospodarski položaj v dravski banovini ter nato nasvetoval razne ukrepe za zboljšanje teh razmer.

Predvsem je opozoril na ogromni padec cen po jedelskih proizvodov, posebno pri živinoreji in vinogradništvu. Število nezaposlenih delavcev v dravski banovini raste dan za dnem. Produkcija se vedno bolj krči tudi v tekstilni industriji, ki je bila v tem pogledu dosedaj še najbolj neprizadeta. Veliko razburjenje je izzvala tudi vest, da bodo odpustili iz službe 300 delavcev, ki so sedaj zaposleni v jeseniških tovarnah. Delavci bi izgubili vsak zaslužek in bi ne mogli več vzdrževati svojih številnih rodbin.

Po ocenah, ki so bile izvršene v zadnjih treh letih, so se skrčili narodno-gospodarski dohodki v dravski banovini za okrog 700 milijonov, javna bremena pa so med tem ostala na prejšnji višini ali pa so se celo povečala. Poleg tega pomeni veliko breme za gospodarske institucije v dravski banovini tudi povišanje prispevka za socialno zavarovanje od 6 na 6,5 odst., kar zna-

ša v dravski banovini vsako leto okrog 3 milijone dinarjev.

Kritična situacija nalaga zato tako narodnim poslancem, kakor vsem prazdetim krogom dolžnost, da prično takoj izvajati primerne ukrepe, da se ljudstvo reši sedanje težke krize. Poslanci iz dravske banovine zaradi tega predlagajo, da gospodarsko-financijski odsek kluba narodnih poslancev prouči naslednje predloge: 1. Da se takoj ali najkasneje 1. januarja omeji uvoz inozemskega blaga, ki širokim ljudskim slojem ni potrebno, in posebej onega blaga, ki se lahko v zadostni količini in po konkurenčnih cenah pridelava v državi. 2. Da se takoj regulira način obračunavanja in plačevanja med našo državo na eni strani ter Avstrijo in Madžarsko na drugi strani. Zavlačevanje ureditve tega vprašanja povzroča vedno večjo krizo naših denarnih zavodov in eksportnih podjetij. 3. Da se s 1. januarjem prične likvidirati žitni režim, zaradi katerega so se podražile cene kruha in moke samo v dravski banovini za 90 milijonov dinarjev na leto.

Končno predlagajo narodni poslanci, raj oblasti čim bolj energično nastopijo proti vsem razširjevalcem najrazličnejših pretiranih vesti in govoric o gospodarski krizi v naši državi. Vsi, ki izpodbijajo zaupanje v naše gospodarstvo, naj se kaznujejo po zakonu.

Poneverbe v Strojnih tovarnah

Ljubljana, 16. decembra.

Med poslušalci je še vedno nezmanjšano zanimanje za proces, vendar je sodnija tudi danes pripustila le omejeno število poslušalcev.

Pred pričetkom razprave je sodnik poedinec dr. Zelezinger predložil obtožbeni Strikbergerjevi, ki je bila spuščena na svobodo, v podpis obljubo, da ne bo pobegnila iz Ljubljane. Po podpisu je obtoženica izjavila, da bo stanovala pri svoji materi Mariji v Ljubljani, Vogelnova ulica št. 9. Pred odhodom iz sodne dvorane se je še poslovila od obtoženca Florjančiča, ki je ostal sam na zatožni klopi.

Zaslišan je bil nato kot priča zvonarski mojster v Strojnih tovarnah, Karel Krušič, ki je bil s Florjančičem zaposlen v zvonarni. Izjavil je, da je popolnoma izključeno, da bi imel v pisarno Florjančiča dostop kak neupravičenec. Kadar ni bilo obtoženca, je vedno sam zaklenil pisarno. Obtoženec ni bil preobremenjen s delom. Kakih zvez z blagajno sam ni imel, spominja se pa, da je bil večkrat pri šestju denarja kot priča navzoč in da je ta denar potem sluga odnesel v blagajno. Dali so bila za tozadnevne zneske izdana potrdila, ne ve.

Državni tožilec je vprašal nato pričo, ali je bila Strikbergerjeva kdaj v pisarni Florjančiča? Priča izjavi, da po njegovem spominu samo enkrat. Obenem pripominja, da so bila okna v pisarni poleti odprta in da je obstajala možnost, da je prišla v pisarno še kak tretja oseba.

Sledila je podrobna razprava o posameznih slučajih, v katerih je obtoženec poneveril različne zneske in pri katerih je gotovo vsote zadržala tudi Strikbergerjeva, ki je pa vse to priznal že prvi dan razprave. Na današnji razpravi so podrobno preiskali 11 slučajev. Od plačanih zneskov za zvonove, katere je naročila cerkev Sv. Ožbolta, si je Florjančič pridržal 13.000 in nato še 5000 Din. Florjančič je izjavil, da si je prvi znesek pridržal, ker je takrat hotel njegov sin odpreti trgovino in bi mu ta znesek izročil za aro. Pripominja, da je znesek po treh tednih pravilno oddal blagajni, nima pa tozadnevne potrdila.

Izvedena priča Franke pripominja k temu, da je zvonoma od leta 1919 do 1931 vili okoli 2500 zvonov in da so bila vsa plačila točno knjižena, razen 20 inkriminiranih (Florjančičevih) slučajev.

Kot drugi slučaj navaja obtoženica, da si je Florjančič pridržal 7000 Din predplačila od Srbske cerkvene občine v Velikem Središču. Florjančič se zagovarja, da je denar odpremil blagajni. Nadalje je zadržal 6500 Din naplačila za zvonove cerkve Sv. Mihaela pri Sošanju. Izvedena priča poroča, da manjka za račun faktura, ki sploh ni bila knjižena. Pri Strojnih tovarnah se nahaja

Prepovedan list

Beograd, 16. dec. A.A. S sklepom ministra notranjih zadev I št. 41.459 z dne 12. decembra 1931 je prepovedano uvažanje in širjenje v naši državi lista »Grazer Tageblatt«, ki izhaja v nemščini v Gradcu.

Hmeljski trg

Zatec, 16. decembra. h. Današnji promet v mestu je znašal okoli 50 stolov, dočim je bilo na deželi malo kupčije. Cene so bile 100 do 230 Kč. V nekaterih krajih žateške okolice so kmetje, ki goje hmelj, pričeli misliti na še večjo omejitev hmeljskih nasadov. Kakor pravijo, hočejo zasadi sedaj samo še 50 odstotkov ene ploskve, kakor je bila posajena pred vojno, da bi na ta način preprečili katastrofalen padec cen zadnjega časa.

Vremensko poročilo

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, mestoma vedro, megleno, nekoliko toplejše. — Situacija večerajšnja dne: Večji del centralnega kontinenta prekriža še vedno visoki pritisk, ki postaja polagoma vedno bolj slab. Nad severno Evropo in Sredozemskim morjem prevladuje še vedno relativno nižji pritisk. Takšna situacija je izzvala pri nas vreme z zmerno nizko temperaturo. Barometrijski pritisk je v splošnem padel za 1,5 do 4,5 mm.

Današnja vremenska napoved za četrtek: Sem in tja oblačno. Zjutraj slana; tudi podnevi temperatura večinoma pod ničlo.

Podpisani gremij trgovcev v Kočevju javlja pretužno vest, da je načelnik gremija itd., gospod

ROM MATIJA

trgovec, posestnik itd.

danes dne 16. decembra 1931 po težki bolezni preminul v Gradcu. Blagopokojnika, ki si je pridobil z nesebičnim in požrtvovalnim delom za splošni blagor velike zasluge, ohranimo v hvaležnem spominu.

»ogreb bo v petek popoldne v Kočevju. Slava njegovemu spominu!

Kočevje, dne 16. decembra 1931.

Gremij trgovcev v Kočevju.

Naši kraji in ljudje

Zahvala prijateljem novinarjev

Ljubljana, 16. decembra.

Se bolj kakor druga leta je novinarski koncert v proslavo narodnega praznika 1. decembra letos pokazal, kako velike in nedeljene simpatije uživajo novinarji v naši javnosti. Uspeh koncerta je daleč nadkri-til vsako pričakovanje. Ne bil bi pa tako velik, da niso našim novinarjem tako naklonjeni oni činitelji, ki bi brez njih koncerta v tako velikem obsegu ne bilo mogoče prirediti.

Jugoslovensko novinarsko združenje, sekcija Ljubljana, si šteje v prijetno dolžnost izreči tem potom najpristnejšo zahvalo Narodnemu železniškemu glasbenemu društvu »Stoga«, pevskemu društvu »Grafika«, slovenskemu vokalnemu kvintetu (gg. Stiberniku, Jugu, bratoma Petrovič in Sulcu), malemu goslaču Miranu Vihernju, ge. Miri Sancinovi, pevskemu kvintetu Ljubljana (gg. Grobeljšku, Grilu, Premelcu, Plevlju in Kriznarju) ter pevskemu društvu »Ljubljanski Zvon« za njihovo požrtvovalno, nesebično in odlično sodelovanje na novinarskem koncertu.

Jugoslovensko novinarsko združenje, sekcija Ljubljana, se zahvaljuje tudi vinskemu veletrgovcu in posestniku v Spod. Šiški g. Mirku Stepiču, ki je vzorno poskrbel s svojimi priznani dobrih vini, da je bil tudi uspeh drugega dela novinarske prireditve tako lep in ki je ves čisti dobiček poklonil novinarskemu pokojniškemu skladu, nadalje ge. P. Cutičevi, import in eksport svežega cvetja, Dalmatinska ulica 13, ki je tudi ves čisti dobiček od prodaje cvetlič poklonil novinarskemu pokojniškemu skladu, ter mesarju in prekajevalcu g. Ivanu Javorniku, Wolfova ulica.

Iskrena zahvala tudi vsem onim množicam ljubljanskega prebivalstva, ki so napolnile veliko unionsko dvorano do zadnjega kotička in v lepi harmoniji vseh stanov izkazale novinarjem svoje simpatije in priznanje za njihovo delo.

Jugoslovensko novinarsko združenje,
sekcija Ljubljana.

Jugoslovanski dan v Chicagu

Chicago, 2. decembra.

Naši ameriški rojaki so posebno v Chicagu na prav imponizant način proslavili narodni praznik uedinjenja. O proslavi je objavil »Amerikanski Slovenec«, ki je glasilo slovenskega katoliškega delavstva in praznuje letos svojo 40letnico, naslednje poročilo:

Velikanska dvorana v Ashland Auditorium je bila letos zopet izbrana, da v njej proslavi Jugoslovenci v tujini največji jugoslovanski praznik, obletnico uedinjenja vseh treh jugoslovenskih plemen. Glede udeležbe je letošnja proslava še prekašala lani, ki se je vršila v istih prostorih. Kakor se more približno prečunati, je ta večer dvorana vsebovala nad šest tisoč ljudi.

Tudi program, se zdi, je bil bolj organiziran od lanskega. Bil je ravno primerno dolg in vseskozi zanimiv. V prvi vrsti so nam bili predstavljeni razni odlični govorniki. Prvi je nastopil župan mesta Chicago, Anton Čermak, ki je najprej govoril v češkem jeziku in nato nadaljeval v angleškem. Za njim smo videli dr. Smetanka, češkoslovskega generalnega konzula; govoril je češko. Sledil mu je jugoslovanski

generalni konzul dr. Kolombatović, nato general Clinnin in končno J. R. Palandec, predsednik zveze tujcezičnih šestov. Sledil je nato zabavni del programa, ki ga je otvoril moški zbor pevcev. Zapel je tri pesmi, med njimi slovensko »Buči, buči, morje adrijsko«. Ljubka slika je bila, ko so ob zvokih tamburice srbska dekleta plesala na odru narodni ples kolo. Zaključil se je program z nastopom skupine vseh narodnih noš, na kar se je vršil ples do pozne ure.

Dobiček od prireditve je šel za združeni pomožni sklad revežev mesta Chicago.

Spomin na Vero Terčakovo

Šmartno, 16. decembra.

Prejšnjo soboto smo jo spremili iz tihih Mirt na pokopališče v Šmartnem ob Paki. Sredi svoje pomladi je odšla v večnost. Zato je tudi nebo na ta dan zasijalo v pomladnem žaru. Sonce se je bliščalo na črnini zalujočih, na sokolskih krogih, božalo

cvetje in vence, poljubljalo njeno belo krsto. Ves, Vera, ko smo te nesli skozi gozd, so tudi ptičke razposajene žvrgolele. Prav kakor pomladi...

Tisti hip, ko smo te položili v jamo, smo se zavedli, da si res umrla in le počasi se bomo morali navaditi na misel, da so nam ostali samo spomini. Mislili bomo na tiste dni, ko si vsa razigrana prihajala z učiteljica na počitnice, na veselo novico, da si naredila diplomski izpit. Usoda ni hotela, da bi nastopila svojo pot v življenje. Kar nenadoma te je utrjala iz sreče tvojih dragih in iz sreče tvojih tovarišic, ki si jim tolikokrat razpršila študentske skrbi s svojo vedrostjo.

Vera, nam je težko, zelo težko... Niti sonce, ki si ga imela tako rada, nam ne more razpršiti črne žalosti. Ti bi morda bila huda, ker smo žalostni. A glej, ne moremo si pomagati, kljub temu, da vemo, kako lepo je umreti brez razočaranja, se utrjati iz objema posvetnih prevar, iz sreče pravljice mladostnih let. Kakor na lepo pravljico bomo tudi mi mislili na te. Naj ti bo lahek večni sen v domači zemlji!

Vzroki pobojev v ptujskem okraju

Ptuj, 16. decembra.

Ni skoraj tedna, da se ne bi vršil kak pretep v naši okolici, ki se konča ponavadi s slabimi posledicami. Največkrat je kdo ubit ali pa težko ranjen. Dnevno pa je tudi čitavi od težkih in lahkih telesnih poškodbah, dobljenih pri fantovskih pretepih z noži, ročicami, plankami itd. V kratkem času so si sledili v našem okraju kar trije uboji.

Vzrok tem žalostnim dogodkom je predvsem brezprimerno pitje alkoholnih pijač, zlasti pa smarnice in žganja, ki ga pridelajo v naših vinogradnih krajih v obilju. Drugi vzrok pa je tudi nepravilna in nezadostna vzgoja mladine. V zgodnji mladosti zapusti deček šolo ter je od tega časa dalje do vojašnice pripuščen sam sobi. Starši se ne brigajo zadostno za vzgojo svojih otrok, o kakem nadziranju pa sploh ni govora. Otroci zapada na ta način slabi družini ter se prične le pridušanja in aubiksanja, pitja, kajenja, pohajkovanja, kar ga dovede do pobojev in ubojev. So nekateri izjeme staršev, ki res skrbno pazijo na otroke in njih vzgojo ter jih znajo tudi primerno zaposliti, toda to je le bele vrane. Večinoma prepuste svoje otroke usodi, da se vzgajajo sami in se vzgoje za pretepače.

Tretja krivda pa je premila kazen. Pretepač ali ubijalec dobi v večjih primerih

par mesecev ali let ječa, v nekaterih je še oproščen. Tak pobijač pride iz zaporov domov pa se še pobaha, kako je bilo lušno in v arestu in da si želi nazaj. To vse vpliva na druge mlajše zelo vzpodbudno, da iščejo prilike, kako bi pokazali korajžo in neumno bahavost, da so tudi oni tega zmožni. Zato tudi toliko pretepev in pobojev med pravcati mladenčobniki.

Malo več vzgoje in prosvetnega dela je treba na deželo.

Smrten padec čez skale

Celje, 16. decembra.

V torek zvečer se je vračal po gozdni stezi z nekega posestva 65letni tesar Franc Šket, stanujoč na Dečkovi cesti v Gaberju. Z njim v družbi se je nahajal tudi neki mlajši delavec. Šketu je na gladkih, zmrazilih tleh nenadno spodrsknilo. Može se je skušal ujeti na neki veji, ki pa je bila suha in se je pod težo njegovega telesa utrjala. Šket je zdrknil čez skoro navpično steno nad celjskim vojaškim streliščem 150 m globoko in obležal mrtev na skalovju.

Srašno razbito truplo so delavci danes dopoldne prenesli k cesti, nakar je bilo položeno v krsto in prepeljano na celjsko okoliško pokopališče. Pokojnik zapušča ločeno ženo v Zagrebu.

Grdobija

Ljubljana, 16. decembra.

Varnostni organi so te dni prišli zopet na sled čedni družini nepoštenih starejših žensk, ki so lovile v svoje mreže dekleta in jih nato, ko so jih uprav zaslužile, neusmiljeno izrabljale. Poznavalci razmer so že daleč časa šepetali o nekem vinskem hrenu na Zaloški cesti, v katerem s se godile čudne stvari. Hram je imela v najemu nčka Minka Z. in tu so se zbirali razni moški, ne samo iz mesta, temveč tudi daleč z dežele. Seveda pa ne samo zaradi dobrega vina!

Pri Minki je bila uslužbena tudi neka 19letna Ivarica, ki se je prigravljala gošpodinje dalje časa upirala, naposled pa je zaradi ljubega kruha le morala slediti njenim navodilom. Služila je tamkaj dobrih šest mesecev in je pri zaslišanju izpovedala vse po pravici. Gospodinja je imela upeljane za svoje goste celo nekatere »bloke« ter je pošiljala razne moške tudi na stanovanje Ane Š. na Zaloški cesti, s katero je bila v zvezi in ki je imela vedno na stanovanju po več deklet.

Sijajna šaloigra!

Če se hočete zopet enkrat nasmejati od vsega srca in dobro zabavati, nabavite si takoj vstopnico in oglejte si

POVEST O ZAGRIZENIH
SOVRAZNIŠKIH ŽENSKAH
KATERIM JE MLADO
SARMANTNO DEKLE
KLJUB VSEM PRINCIPOM
ZMESALO GLAVO IN
OMEHALO
SRCE.

*Lillian
Harvey*

Nič več
ljubermi

— Ufa film —
glazba:
Miša Spoliansky
in R. Gilbert

Harry Liedtke
ZA SNEH IN SIRAHO
ZABAVO SKRBI
FELIX
BRESSART

PREMIERA!
ELITNI KINO MATICA

TELEFON
2124

Predstave ob 3., 4 in 9 1/2 zv.

Samo še par dni! Hitite in
oglejte si ta spored še danes!

VZEMITE PRAVO!

Z uporabo rezila Gillette
te prihranite čas in
denar.

Novo Gillette-rezilo se dobro prilaga v Gillette-aparate starega in novega tipa.

tero je bila v zvezi in ki je imela vedno na stanovanju po več deklet.

Skrajno grdo početje zvodniških žensk pa je naposled vendarle prišlo tudi na uho policije, ki je odredila obširno preiskavo. Minka je imela že prej nekoč v najemu gostilno v Šiški in se je tam kaj kmalu razpela tajna prostitucija. Ko je morala ta lokal opustiti, se je naselila v Vodnetu, kjer je pač nadaljevala s svojim početjem in je to reč s pomočjo drugih prav usono organizirala. Levji delež so imele samo zvodnice, dočim so bila nesrečna dekleta od njih samo izrabljena. Zvodnice na policiji zaslišujejo, enako pa so bila zaslišana tudi vsa prizadeta dekleta ter nekateri gostje.

Kakšni bodo novi smuški tečaji v Planici?

V mednarodnem smušarskem svetu se bije že od vsega početka velika pravda, katera smuška tehnika je najboljša. V vseh sportnih panogah imamo več ali manj jasno začrtane meje pravih navodil udejstvovanja, le v smučanju da si kljub veljanskemu razmahu še nismo na jasnem? Tisočera različnost naše narave, ki je glavni faktor pri izvajanju smuškega sporta, je vzrok tej že nad 50 let trajajoči razdvojenosti. Položni gozdni tereni severne smuške domovine so zahtevali drugačnih gibov za osvojevanje njih tal kakor alpeki predeli srednje Evrope.

Tako se je od Norvežanov prevzeli stil Telemark obdržal samo v nemškem sredogorju. Avstrijci pa početkom svojih strmin niso znali drugače premagati kakor z dolgo planinsko palico. Bili so časi slavnega Zdrskega — nepretrganih pluzh in zavojev v največjih strminah s pomočjo omenjene palice — Litienfeldska tehnika. Slednjič je le prišlo spoznanje, da jahanje ni smoter smuškega udejstvovanja ter da spada v drugo sportno panogo. Eno dobro je zabloda vendarle imela: v alpskih deželah se je pričelo buditi vedno zanimanje za nov, boljši način smučanja. Bilger je prešel zopet k dvema palicama ter uvedel tehniko neprestanih zaletnih lokov in se marskaj. Smučarji so prodirali vedno višje ne le v znanju, temveč tudi v gore in to so jim dale novih lekcij: prišla je doba Hansesa Schneiderja. In izkristalizirala se je najnovejša tehnika Kristianije, ki je zadominirala nad Telemarkom. In medtem ko boj na papirju še ni bil dobojevan, se je mladi sportni svet sam od sebe navel boljnih naukov in jih ponešel od zmage do zmage: moderna doba alpske tehnike — tehnike predklopa.

Po teh najnovejših načelih se bodo vodili tečaji v smušarskem domu SK Ilirije v Planici. Le, da bo s tem načinom tehnike spojene tudi moderna smuška pedagogika, ki je pri kompliciranih gibih smučanja še posebno potrebna, da morejo gibi pronicati v glavo in telo vajbojčega. Pa še nekaj: red je danes osnova vsega življenja in tako tudi v smušnem tečaju. Ure bodo točno odmerjene in čas se bo ekonomično izrabljal, saj bi se vendar vsakdo rad dobro izobrazil. Mnogo nazornega pouka bo, pa poljudnega debatanja ob večerih, pozabljene ne bodo niti smuške igre. Ob popoldnevih bo dovolj prostega časa na razpolago — prepuščenega vsakomur na milo voljo.

Prav gotovo se bo vsak udeleženeec rad spominjal lepih dni tečaja ter svoje početno znanje ob prv priložnosti hotel izpopolniti z nadaljevalnim ali s tečajem za že izvežbane, s tem pa povečati svoje znanje v tej nikdar dovolj obvladani umetnosti balance in premagovanja naravnih ovir, ki nam pri primernem znanju omogoča najlepše občutke sreče in zadovoljstva, v nasprotnem primeru pa prizadene toliko nepotrebnega truda!

Božični tečaj se prične pod vodstvom inž. Janše 25. t. m. ter bo trajal do 3. januarja. Temu bodo sledili v januarju in februarju ostali. Vse prijave in želje po informacijah je nasloviti na upravitelja doma g. Janeza Bitenca, Planica - Rateče.

Že od Din 195.— do 720.— in več najlepše darilo!

DRUGERIJA GREGORIČ, LJUBLJANA
Prešernova ulica 5. 15277

Neznana utopljenka

Ljubljana, 16. decembra.

Delavec Vagaja je lovil v Savi pri Črnučah ribe. Pomikal se je ob bregu proti Tomačevemu, kjer je ugledal v vodi pri bregu neznano utopljenko. Takoj je odšel na orožniško postajo v Črnučah in zavezo prijavil. Utopljenko so potegnili iz vode ter jo prenesli na pokopališče k Sv. Križu, kjer so jo tudi pokopali. Utopljenka je bila stara dozdnevno okrog 25 let in 160 cm visoka. Imela je plave lase, ostrizene na dežjo frizuro. Oblečena je bila v sivkast plašč, temno zeleno obleko ter je imela pod vratom zlato zaponko, v kateri je bila vdelana kameja. Na levi roki je imela tudi zlat prstni prstan. Na truplu ni bilo opaziti nikakih znakov raslinje in se zdi, da gre tudi v tem primeru za samomor. Identiteta utopljenke doslej še ni ugotovljena.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih, poživi naravna »Franz Josefova« grenčica, trajno obtok krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se »Franz Josefova« voda pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborna odvajalna sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Bratislava, mesto ob Donavi...

Ob prički obiska Slovaške filharmonije

View of Bratislava from the hill of King Matija

Ljubljana, 16. decembra. Bratislava, metropola nove, prerocene Slovaške, nam pošilja v goste orkester »Slovaške filharmonije«, ki ga, kakor je znano iz večerajnjega proglaša Jugoslovnsko-českoslovske lige, tvorijo ugledni Slovaki in Čehi iz vseh slojev, pretežno pa iz kroga tamošnjega izobraženstva. Kaj nam prinašajo? V zvezi svojih instrumentov,

v skladbah svojih skladateljev duha in srce Slovaške, pesem njenih gora in gozdov, njenih poljan in rek, simfonijo prebujene narodne volje, v blago ubranost muzike za jeto radost in skrb novega življenja, ki poje po Slovaški, za veke zedinjeni s češkimi deželami.

Bratislava je geografsko Jugoslaviji najbližje češkoslovske mesto. Kdor jo je vi-

del, je ne pozabi zlahka. Slikovito se razteza na podnožju Malih Karpátov, katerih zgodnati, ponekod z vinsko trto zasajeni izrastki prehajajo polagoma v široko podunavsko nižino. Če potuješ v Bratislavo z moravske strani, čutiš, kako se pokrajinski tip izpreminja: postaja nekam mehkejši, obenem pa plastičnejši in raznoličnejši. Pri starem slovanskem Devinu dosežeš tla široke Dunave, obenem pa ti diše nasproti nekaj starinskega, panonskega. Kmalu prideš v Bratislavo, nekdanji Pressburg ali Pozsony, predvojno izletišče Dunajčanov in Budimpeščancev, mesto, kjer se stikajo trije elementi: slovaški, nemški, madžarski. Mesto kralja Matjaža, čigar grad kaže svoje razpadajoče zidove na ljubkem hribu vrh mesta. Češkoslovska ima malo mest, ki bi imela tako slikovito, arhitektonsko toli zanimivo lego. Sprehodi po Bratislavi so za vsakega ljubitelja urbane kulture pravi užitek. Tri kulturne plasti so dale Bratislavi svojevrsten značaj: slovaška plast ji je skozi vekove dajala tako rekoč biološko osnovo, zdravo kmečko ljudstvo, ki je tvorilo brezlično, a nujen fundament vsega, kar je tu nastajalo. Nemci so prispevali arhitekturo; njih stavebniki so gradili ogrski plemiči, temu čisto rustikalnemu življu, lepe baročne palače, v katerih so lahko ob dobrih časih kazali svoje bogastvo. Nemci so dajali mešano mešanost, dokler se ni razvila madžarska buržoazija. Madžari pa so dajali mestu blesk, pomp, paradržnost, v čemer so mojštri. Ne smemo pa pozabiti še četrtega življa: Zidov, ki so prav tako prispevali svoje.

Bratislava ima postro zgodovino, ki je tem bolj zanimiva, čim več narodov in političnih usod se je gnetlo na tem izlo-

nem prostoru ob široki, sinji Dunavi. Od 1536 — 1848 je bila Bratislava glavno mesto Ogrske; tu so kronali nje kralje, tu je zasedal ogrski sabor, kamor so prihajali v slikovitih nošah tudi hrvaški plemiči in debatirali v gladki latinščini o zadevah svoje Croatie. Tu je stoloval nadškof-primas. V že omenjenem kraljevem gradu na 82 m visoki skali, po katere južnem hrbtu se med trtami amfiteatralno dvigajo hiše kakor v italijanskih mestih, je med drugimi bival kralj, ki se je slovenskemu ljudstvu tako globoko vtisnil v dušo, da je izročilo še nam, poznim potomcem, pesmi in legende o kralju Matjažu. Ko stopaš med zidove nekdanjega slavnega gradu in uživaš razgled na Dunav in na daljno ravan tja proti Madžarski in Avstriji, moraš misliti tudi na svojo ožjo domovino, ki se imenuje enako kot Slovaki imenujejo svoje zemljo in svoj jezik. In zasanični pogledi blidijo po daljnem obzorju, tja proti jugu, odkoder ni daleč Koceljeva panonsko-slovenaška dežela, preden se je sem-le zaril usodni madžarski klin. In spomniš se, da še zdaj rabijo Prekmurci nekatero oblike in besede, ki ti jih prinese zrak tudi z ust Slovačkov, ki delajo v bližnjih vrtovih In od tod, od gradu kralja Matjaža, gledaš z ljubeznijo Bratislavo, to stikališče treh nasprotnih si narodov in kultur, v katerem je šele nedavno zmagala najpristnejša, najbolj silemi in okolično zraščena plast: slovaška. V tem mestu, ki je znano tudi iz zgodovine nanoleonskih vojn (požonjski mir 1. 1809.), je toliko lepote in zanimivosti, da se po hlevnem časniški članek ne more dotakniti niti najzanimnejših.

Današnja Bratislava razveseljuje napreduje. Osvobodjenje Slovačkov in vpliv češkega praktičnega, konstruktivnega duha

dajata njenemu napredku vzgon in barvo. Mesto šteje okrog 100.000 prebivalcev, med njimi je okrog 45.000 Čehoslovakov, kakih 25.000 Nemcev in nekoliko manj Madžarov. V teku 13 let, odkar je metropola Slovaške, zaznamuje velike uspehe na gospodarskem, kulturnem in prometnem področju; slovaški življenj, ojačen s češkim, napreduje korakoma in si je osvojil že vse važnejše pozicije. Posebno živahno je kulturno delo v Bratislavi, o katerem pričuje poleg Slovaškega gledališča tudi Slovaška filharmonija. Ta življenj, dolga leta zatirani in brezlični, začena dajati Bratislavi nje fiziognomijo. Preko s patino stoletij pokrite nemške in mnogo mlajše madžarske plasti — bujno poganja češkoslovaški delaven, demokratičen, zdrav narod. Bratislava je morda najbolj eksponirana, najbolj življena točka Češkoslovaške. V nji se najbolj čuti vsa zapletenost srednjeevropskega narodnostnega vzloza. Bratislava je punčica v očesu Češkoslovaške. Toda če si kdaj sedel v njenih idilčnih krmah s Slovaki in ob dunavski ribi in tokajcu poslušal njihove načrte, si moral ugotoviti, koliko naravnega, zdravega optimizma je v tem narodu in koliko tvornih sil je vzbudilo leto osemnajsto. V tako izrazitem zgodovinskem mestu, kjer v staro kolonizatorsko ali umetno ustvarjeno tuje okolje vidno prodira od samih tal, iz osrčja naroda nov, svež življenj in ruši preperelo preteklost, se šele v polni meri zaveš magije leta osemnajstega.

Med Bratislavo in Ljubljano je toliko skupnega, da bi lahko navezali posebno presrečno stike. Toda zdaj se komaj še poznamo. Bodi ta odlični obisk, ki se vrši v znamenju muz, prvi začetek medsebojnega spoznavanja in zbliževanja! B-a.

Smučči najlepše Božično darilo

Toda le najboljše! — Največja izbira vsega za zimske sporte. — Zahtevajte cenik domačega in norveškega blaga.

A. GOREC d. o. z., DUNAJSKA CESTA ŠT. 1
TELEFON 30-06. 15498

ZA SMUK!

KOSTUMI ZA DAME IN GOSPODE OD DIN 500.— NAPREJ

hlače od Din 150.—
bluze » » » 200.—
jopice in telovniki » 320.—
vetrni jopiči » 280.—
rokavice » 40.—

PO MERI IN V ZALOGI PRI
A. PAULIN
damska konfekcija, LJUBLJANA,
Kongresni trg 5. 15407

Radio

Izveček iz programov

Četrtek, 17. decembra.

LJUBLJANA 10: Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja (izvajajo učenke ženske realne gimnazije). — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Nar.oved časa, plošče, borza. — 17.30: Plošče. — 18: Živnoredja. — 18.30: Gimnastične vaje. — 19: Italijanska. — 19.30: Srbohrvaščina. — 20:

GOSPODARSTVO

Nova razporeditev zborniških področij

Te dni se je vršila v Velikem Bečkereku plenarna seja tamošnje trgovsko - obrtno zbornice, na kateri se je obširno razpravljalo o vprašanju nove razporeditve zborniških področij. Beograjske zbornice so namreč predlagale, da se ukinita novosadska, velikobeleške in osiješke zbornice, in da se področje treh beograjskih ločenih zbornic razširi na dunavsko in moravsko banovino. Dočim naj bi se v Nišu in Podgorici osnovali ekspoziture. Pri razpravi o tem vprašanju so vsi govorniki odločno odklonili ta predlog in so zahtevali, da se nadalje obdrži novebečke zbornice z njenim dosedanjim področjem.

O tem vprašanju se je obširno razpravljalo tudi že na konferenci delegatov skupnih gospodarskih zbornic, ki se je vršila 27. in 28. novembra t. l. v Ljubljani. V resolucijah, ki so bile na tej konferenci sprejete, je vprašanje razporeditve zborniških področij posvečeno posebno poglavje. Konferenca zbornic se je glede tega vprašanja postavila na stališče, da se iz administrativno - tehničnih razlogov razmejitev zborniških področij v glavnem izvrši tako, da se meje zborniških področij krijejo z mejami banovin. Vendar ugotavlja resolucija, da je za področje osiješke zbornice in za dunavsko banovino to načelo neizvedljivo. Zato predlaga, da se na teritoriju savske banovine obdrži razen zbornice v Zagrebu tudi zbornica v Osijeku, ki obstoja že 78 let. Ta zahteva je upravičena tudi glede na okolnost, da je savska banovina največja v državi, zlasti v pogledu števila prebivalstva. Vrh tega pa je Osijek že od nekdaj gospodarski center vsega gospodarskega udejstvanja Podravine in Posavja kakor tudi središče suhozemskega in rečnega prometa. Za pravilno razmejitev področja med osiješko in novosadsko zbornico, je potrebno, da se srez, ki gravitirajo k sedežu novosadske zbornice, odeno iz področja osiješke zbornice in priklonijo k novosadski zbornici, istočasno pa, da se priklonijo osiješki zbornici oni srez, ki gravitirajo proti Osijeku. Specijalne gospodarske nacionalne in prometne razmere, kakor tudi obsejni položaj na drugi strani zahtevajo, da ostane za področje Banata še nadalje samostojna Zbornica za trgovino, obrt in industrijo s sedežem v Velikem Bečkereku. Geografski položaj Banata je tak, da tvori Banat posebno zaokroženo gospodarsko ednico in najvažnejše izvozno področje. Odbore zborniške doklade, ki temeljijo na neposrednih dalkih, so v Banatu zadostne za vzdrževanje in za nemoten razvoj skupne zbornice za Banat. Na koncu se resolucija peča z vprašanjem razporeditve zborniških področij v zetski banovini. Glede na prometne prilike in gospodarsko strukturo zetske banovine, je treba razdeliti teritorij na banovine na dvoje samostojnih zborniških področij, eno s sedežem v Dubrovniku in drugo s sedežem v Podgorici. Končno ugotavlja resolucija, da je Trgovsko - industrijska zbornica v Skopju brzojavno sporila konferenci, da je za skupne zbornice po banovinah.

== Vprašanje preferenčnega režima. Iz Bečreške poročajo, da se je rumunski kmetijski minister vrnil s konference agrarnih držav, ki se je vršila v Sofiji. Pri tej priliki je izjavil, da je bil na konferenci dosežen sporazum med agrarnimi državami, ki so pridobile tudi Českoslovaško za preferenčni režim. Minister je izjavil prepričanje, da bo do vse pogodbe, sklenjene na podlagi preferenčnega režima, kmalu lahko stopile v veljavo. Preferenčni režim dobiva vedno bolj konkretno obliko. Industrijske države bodo morale spoznati, da je končno sporazum z agrarnimi državami tudi v njihovem interesu. Važen je sklop konference ki se nanaša na trgovinska pogajanja posameznih članov agrarne bloka. Če država, članica agrarne bloka, vodi pogajanja s kako industrijsko državo, tedaj mora to sporočiti vsem ostalim državam v bloku.

== Trije novi zakoni za dunajski Kreditanstalt. Kakor poročajo iz Dunaja, je avstrijska vlada predložila parlamentu tri nove zakone, ki se nanašajo na enacijo Kreditanstalta, in sicer 6., 7. in 8. zakon

Koncert Strossmayerjeve pevske župe. — 22: Napoved časa in poročila.
BEOGRAD 9: Prenos iz saborne cerkve. — 12.30: Radio - orkester. — 16: Narodni napet. — 20: Narodna glasba. — 20.30: Zadržbina. — 22: Poročila. — 22.20: Lahka glasba. — ZAGREB 9: Prenos iz stolnice. — 17: Koncert orkestra balalajk. — 20.30: Prenos pevskega koncerta. — 22.40: Prenašanje tujih postaj. — PRAGA 19.20: Mladinski koncert. — 20.05: Plošče. — 20.30: Evropski koncert iz Bruxellesa. — 22.20: Plošče. — BRNO 19.20: Ves program iz Prage. — VARŠAVA 17.35: Komorna glasba. — 20.30: Evropski koncert iz Bruxellesa. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Kvartet. — 15.30: Violina in klavir. — 18.50: Koncert orkestra. — 20.30: Prenos iz Bruxellesa. — 22.15: Ples. — BERLIN 20.15: Komorna glasba. — 21.10: Izra. — 22.30: Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 16.45: Lahka glasba. — 10.15: Izra. — 20.10: Prenos opere iz Kodanja. — MÜHLACKER 17.05: Koncert solistov. — 21: Romantične improvizacije. — 22.50: Ruska glasba. — BUDIMPESTA 17.30: Orkestralni koncert. — 19.30: Madžarske pesmi. — 20.30: Evropski koncert. — Lahka glasba. — RIM 17.30: Vokalni in instrumentalni koncert. —

o Kreditanstaltu. Sesti zakon določa, da lahko upravni svet brez obnega zbora delničarjev spremeni družbeno pogodbo, in sicer do 29. februarja 1932. Namen tega zakona je, da se odstrani potreba sklicanja rednega obnega zbora za l. 1931. Do bilance za 31. decembra 1932 ne bo treba Kreditanstaltu sestaviti bilance. S 7. zakonom se ustanavlja posebna komisija 3 članov, ki bo imela pravico za družbo uveljaviti brez predhodnega pristanka obnega zbora zahteve na podlagi zakona o jamstvu funkcionarjev bančnih uprav. Za ta odbor ki bo stopil na mesto dosedanjega rekonstrukcijskega odbora, je predpisana, kakor za rekonstrukcijski odbor, dolžnost moččnosti. Z 8. zakonom o Kreditanstaltu se prisilno znižajo pojkovine uradnikom in funkcionarjem banke in sicer pri zneskih do 3000 šilingov do 20 odst., za višje zneske pa do 90 odst. Ta zakon daje tudi pooblastilo za razveljavljanje kolektivnih pogodb z nameščenci na podlagi enomesečne odpovedi.

== Naš izvoz živine v Avstrijo. Po uveljavljanju avstrijskega zakona o prometu živine, ki veže tudi dogon živine iz inozemstva na dovoljenje centrale za reguliranje prometa živine, se je naš izvoz živine v Avstrijo še bolj otežilo. Naitežje oviro pa predstavlja trenutno težkoče v pogledu likvidacije terjatev za izvoženo živino zaradi deviznih restrikcij. Za prvi teden decembra je centralna komisija določila za uvoz iz Jugoslavije naslednje količine: 193 komadov goveda, 404 kom. mesnih svinj, 2500 komadov pitamih svinj, 54 stotov govelega mesa, 288 stotov svinjskega mesa, 288 stotov mesa od manjših svinj in 300 komadov telet. Kontingenti so torej določeni tudi za pitane svinje in tele, čijih uvoz po trgovinski pogodbi ni omejen. Pri tem se pri dohodkih kontingentov dogajajo znatne nerednosti. Odboravajo se uvozni kontingenti tudi osebam, ki nimajo nikakih zvez z našimi izvozniki in ki svoja dovoljenja prodajajo naprej po ceni, ki znaša 5% vrednosti živine, pri svinjah pa celo do 8 šilingov po komadu.

== Japonska ukinila zlati standard. Kakor poročajo iz Tokija je japonska vlada prepovedala izvoz zlata z veljavnostjo od 14. t. m. To pomeni praktično ukinitje zlatega standarda. Tečaj japonskega jena je bil v zvezi s konfliktom v Mandžuriji in zaradi bojkota japonskega blaga na Kitajskem že dalj časa slab. Vest o prepovedi izvoza zlata je povzročila takoj padec jena, zlasti v New Yorku, kjer je tečaj nazadovol od 54.5 na 42.5 centa. Stevilo držav, ki so po padcu funta ukinile zlato valuto se je torej zopet pomnožilo. Doselej so poleg Anglije opustile zlati standard naslednje države: Švedska, Norveška, Danska, Finska, Nova Zelandija in Japonska.

== Ustavitev gradnje največjega parnika na svetu. Angleška družba Cunard Line je te dni ustavila gradnjo ogromnega parnika, ki bi imel nič manj kakor 70.000 ton. Ladijedelnica, ki gradi ta parnik bo morala zaradi tega odpustiti 3000 delavcev, ki so bili doslej zaposleni pri gradnji. Z gradnjo tega velikanja je hotela družba Cunard Line prekositi vse dosedanje rekorde, tako glede velikosti parnika, kakor tudi glede opreme in hitrosti. Sedanje napeto stanje na angleškem denarnem trgu pa onemogoča družbi nadaljnje financiranje gradnje. Ker pri sedanjih razmerah v prekoocenskem osebnem prometu tudi ni zajamčena rentabilnost parnika v prometu, zato je enkrat še povsem negotovo, če odnosno kdaj bo družba pričela nadaljnja gradbena dela. Po dosedanjem načrtu bi morali parnik spustiti v morje v marcu prihodnjega leta, gotov pa bi moral biti v jeseni leta 1933.

== Pravilnik o kontroli trgovine s hmeljem. Kakor poročajo iz Novega Sada, je v ministrstvu za trgovino in industrijo izdelan pravilnik o kontroli trgovine s hmeljem, ki bo kmalu uveljavljen. Ker vsebuje načrt tega pravilnika važne določbe zlasti v pogledu signiranja, je Trgovska industrijska in obrtna zbornica v Novem Sadu sklicala konferenco producentov, trgovcev in izvoznikov hmelja. Na tej konferenci se bo vršila podrobna razprava o načrtih tega pravilnika.

== Potrjena je prisilna poravnava, ki jo je sklenil dolžnik Jos Parth, posestnik in čevljar na Muti, s svojimi upniki za 40 odst. kvoto terjatev, plačljivo v 12 mesečnih obrokih. Nadalje je potrjena prisilna poravnava, ki jo je sklenil dolžnik Karl Ehrlich, trgovec v Kaniži pri Pesnici, s svojimi upniki za 50 odst. kvoto terjatev, plačljivo v 12 mesečnih obrokih.

NAJVEČJE VESELJE ZA VAŠE OTROKE

TIVAR OBLEKA

Borze

16. decembra

Na ljubljanski borzi se je deviza London danes ponovno okrepila, prav tako devizi Bruselj in New York. Deviza Trst pa je ponovno nekoliko popustila. Vse druge devize so obdržale nespremenjene tečaje.

Na zagrebškem efektnejem tržišču je bila vojna škoda zaključena za kaso po 254 in za december prav tako po 254. 7 odst. investicijsko posojilo je nekoliko popustilo in je bilo zaključeno po 60. Od dolarskih papirjev je imelo promet le 7 odst. Bialorovo posojilo po 30.

Devize

Ljubljana, Bruselj 784.41 — 786.77, Curih 1097.85 — 1101.15, London 191.68—199.18, New York 5614.05—5631.05, Pariz 221.16 do 221.82, Praga 166.87—167.37, Trst 285.89 do 291.89

Zagreb, Amsterdam 2278 — 2280, Bruselj 784.41 — 786.77, London 191.68—199.18, Milan 285.89 — 291.89, New York kabel 5636.05 — 5653.50, New York ček 5614.05 do 5631.05, Pariz 221.16 — 221.82, Praga 166.87 do 167.37, Curih 1097.85 — 1101.15, Curih, Beograd 9.07, Pariz 20.15, London 17.75, New York 513.37, Bruselj 71.40, Milan 26.20, Madrid 43.40, Amsterdam 205.50.

Elekti

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 253 — 254, za december 253 — 256, za januar 250 den., 7% investicijsko 58 — 60, 4% agrarne 30 — 32, 6% begluške 39 — 40, 8% Blair 54 — 57, 7% Blair 50 — 55, 7% Drž. hipotek. banka 55 denar.

Beograd, Vojna škoda 256 zaklj., 7% investicijsko 63 bl., 6% begluške 41, 40.50, 40.50, 40.25, 40 zaklj., 8% Blair 55, 54 zaklj., 7% Blair 50, 49.50 zaklj., 7% Drž. hipotek. banka 56.50, 56 zaklj., Narodna banka 5000 blago.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (16. t. m.) Tendence za les slaba. Zaključkov ni bilo. Povpraševanje za večjo množino jelovih hlobov (zdravih, ravnih, obeljenih, 8 m dolgi, premer na vrhu 18—20 cm, za dobavo januar - februar).

ZITO

+ Chicago, 16. decembra. Začetni tečaji. Pšenica: za december 56.75, za marec 58, za maj 59.25, za julij 58; koruza: za december 37.25, za marec 41, za maj 42.25; za maj 47.875, za julij 48; oves: za maj 26.75, za julij 26.375.

+ Winnipeg, 16. decembra. Začetni tečaji. Pšenica: za december 61.875, za maj 66, za julij 66.75.

+ Novosadska blagovna borza (16. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet 31 vag. Pšenica: dolenebaška, 79 kg, 2% 255 zaklj. tves: baški, srem, slavonski, 125—130. Jčmen: baški, 64 kg 122.50 — 127.50; baški, srem, slavonski, 67/68 kg 160 — 170. Kuruza: baška, s kakovostno garancijo 58 — 60; banaska z garancijo 56 — 58; sremka z garancijo 59 — 61; baška in sremka za december - januar 62.50 — 65; za marec - maj 77.50 — 80; baška sušena 74 — 75; sremka sušena 75 — 77.50; banaska sušena 70 do 73; baška, okolica Sid, sušena 78 do 80. — Moka: baška in banaska postaja »O« in »Oug« 360—380 »2« 340—360 »5« 305—315; »6« 255—265 »7« 190—200; »8« 122.50 — 127.50 Otrubi: baška in sremka 85 — 90; bgnaska 90 — 85.

+ Budimpeštanska termiska borza (16. t. m.) Tendence prijazna, promet živahen. Pšenica: za marec 13.50 — 13.52, za maj 14.40 — 14.42; riž: za marec 15.60 — 15.61; koruza: za maj 15.46 — 15.48.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Četrtek, 17. zaprto.
Petek, 18. zaprto.
Sobota, 19. Arsene Lupin, premijera. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20

Četrtek, 17.: Košana. Slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Red C.

★

Premijera detektivske drame »Arsene Lupin« bo v soboto v dram. lgro je izrežiral g. Skrbnišek. V glavni in naslovni vlogi pa nastopi g. Levar. Dejanje je izredno napeto in interesantno. Ostalo zasedbo javimo.

Oficijelna slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. bo drevi v opernem gledališču. Pela se bo izvrstna jugoslovenska opera »Košana«. Dirigira ravnatelj Polič, režija in koreografija je Margarete Fromanove. V vlogi ciganke Košana nastopi ga. Gjungejac. Ostale vloge so v rokah: gg. Kogejve, Ribičeve, Golobove, Spanove ter gg. Primožiča, Rumplica, Banovca in Iviča. Predstava je za red C.

Nova »Carmen«. V nedeljo se vprižori v naši operi Bizetova opera »Carmen«, delo, ki je stalno na repertoarju vseh gledališč. Vprižoritev bo nova, v modernem smislu. Dejanje živo, dramatično, odrska slika brez dosedanjih španskih nacionalnih kostumov. Režijo ima v rokah g. Bratko Kreft, muzikalno vodstvo pa ravnatelj Polič. Nova vprižoritev »Carmen« bo izven abonmaja pri običajnih opernih cenah. Več o delu samem prihodnjic. Opozarjamo na gledališki list, ki izide v petek.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 17. decembra ob 20. ur: »Kralj na Betajnovci«. Ab. D. Slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja. Petek, 18. decembra Zaprto. Sobota, 19. decembra ob 20. uri »Zemitevc. Ab. A.

DVA NOVA MODELA

Allegro

sestavljena v en aparat, kamen in usnje za brušenje. Rezila se brusijo na eno ali na dve ostrini. Omogoča se brezhibno britje

Ponikljan

Din 210.—

črn

Din 155.—

NEVERJETNO POENOSTAVLJEN

Priprava za brušenje se obrača z bliskovito brzino, obvladajoč kamen in tudi jermen za ostrenje. Dobiva se v vseh parfumerijah, drogerijah, nožarnah in ostalih prodajalnih te stroke.

PRIDE!

PRIDE!

Intrige na bivšem habsburškem dvoru

Življenje cesarice Elizabete in tragedija v Mayerlingu

Naidelikatnejši okusi

SANA čokolada

Za vse in vsakega

Sport

ASK Primorje A : B-team

17. t. m. ob 14.15 se bo odigrala na igrišču Primorja zanimiva tekma med dvema klubska garniturama. V A teamu igrajo samo starejši, preizkušeni igralci, do čim je B garnitura sestavljena iz mladih, zelo talentiranih nogometašev, ki bodo svojim starejšim tovarišem prožili dovolj odpora. Z ozirom na znano rivaliteto med starimi in mladimi, se pričakuje zelo napeta in lepa borba.

Ilirija : Hermes

Danes ob 14 odigrala na igrišču Ilirije ZSK Hermes in SK Ilirija prijateljsko tekmo. Srečanja med obema moštvoma so bila vedno zanimiva, saj je Hermes nudil vedno dovolj odpora. Zanimivi sta bili zlasti letošnji jesenski tekmi. V prvi, ko je šlo za pokal, ki ga je razpisal ZSK Hermes ob priliki otvoritve lastnega igrišča v Šiški, je uspelo šiškarjem napraviti kompletni Iliriji izsiliti neodločen rezultat, do čim jih je kombinirana Ilirija pozneje v prvenstveni tekmi porazila. Gotovo je, da se bosta obe moštvi potrudili in da nam bosta predvedli prav lep nogomet.

Ali ima LNP monopol v slovenskem nogometu? Oprezno je izrazil g. Mik v to govedu »Jutra« priliki, da poagira za svoj sportni forum, izkoriščajoč sestanek vodilnih jugoslovenskih klubov v Zagrebu. Očita kartel 5 do 6 klubov, ako je bil sploh zamišljen, navajen pa naših prilik v kartelu dveh klubov v LNP, katera sta de facto že monopolizirala slovenski nogometni sport. Apelira na vso pokrajino in klube, naj bodo enotni in naj pomagajo v stenojnih vrstah, da bo eden izmed kartelliranih klubov še nadalje igral v ligah, pa če prav na škodo vseh ostalih 30 klubov. Slovenski klubi, proč z ligami, ki prete uničiti vse ostale klube razen ligških. G. Miku svetujemo, naj pomeže najprej pred svojim pragom, da se razčisti razmere pri nas, potem naj se ozira šele po drugih. Priznamo pa edino resnico g. Miku, da je treba take osebe eliminirati iz sportnega življenja, katere tako brezsrčno izkoriščajo zaupanje drugih. Nam pa jih ne bo treba iskati, kakor jih išče g. Mik, ampak čakamo priliki, ko bomo odkrito pokazali na njihovo delovanje.

Sip.
Akademska smučarska organizacija v Ljubljani, Smučarke in smučarji, ki želijo dobiti legitimacije, naj se javijo v petek 18. t. m. ob 11.30 do 12. pri poverjenikih Krevelj in Bojčetu v avli univerze ali pa v soboto 19. t. m. pri poverjenikih Rupnik in Avčnu na istem času in istotam.
Dva smučarska tečaja v Kranjski gori. Podružnica SPD v Kranjski gori bo priredila za katoliški in pravoslavni Božič pod vodstvom smučarskega učitelja g. Hinka širleja dva smučarska tečaja. Dnevna prehrana v hotelu »Slavec« bo stala od 36 do 45 Din dnevno za osem dnevni abonma. Prijavnina za tečaj je 100 Din. Prijave sprejema trgovina J. Gorec v Ljubljani, smučski učitelj ob otvoritvi tečaja in hotel »Slavec«, ki daje tudi vse informacije glede prenočišč. Prvi tečaj se bo pričel 25. t. m., drugi pa 7. januarja, obakrat z zborom udeležencev ob 14. v hotelu »Slavec«, in bo traja vedno po osem dni.

Splošen smučarski tečaj bo priredila Ilirija ob 26. do 31. t. m. v svojem novem domu v Slatni (Planici) za začetnike in izvežbane smučarje. Tečaj bo vodil inž. Koudekla. Celotna oskrba v kurjenih sobah 50 do 60 Din po izbiri za osebo na dan. (Dunajski zajtrk, kosilo in večerja.) Prijavnina 50 Din za osebo. Zaključek tečaja z zabavo na Silvestrov večer v domu Pismene prijave sprejema do 24. t. m. SK Ilirija, smučarska sekcija, Ljubljana, kavarna Evropa. Tečaj za klubove tekmovalce pa bo od 3. do 10. januarja v Slatni.

Potrila Jugoslovenskega zimskosportnega saveza za polovično vožnjo se dobe v trgovini Gorec, Ljubljana, Dunajska cesta.

SK Grafika, smučarska sekcija poziva vse člane na sestanek v petek ob 19.30 v klubi sobi »Doma grafikove«.

Naše sportnike bo nedvomno zanimal članek »Sportne borbe v raznih oblikah«, ki ga priobčuje pravkar izšla številka ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet«. Posamezne številke 2 Din po vseh trafikah.

ASK Primorje (centralni odbor). Danes ob 19.30 nadaljevanje rednega občnega zbora v hotelu Miklič. — Nogometna sekcija. Zaradi trening tekme naj bodo ob 13.30 v naši garderobi Jančigaj, Svetec, Jug II, Zemljak, Slamič, Sočan, Trajkovič, Jež, Franci, Pišek I, Petelin, Pišek II, Miha, Sinkule, Baum, Sinkovec, Molk, Hassl, Golob, Vili, Jug I, Uršič, Bizjak, Petrič I, II, Strnad, Jurkas.

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija). Drevi ob 19.30 nadaljevanje občnega zbora v plesnem salonu hotela Miklič. Istotam

Radi pozne se-zije

kožu hovina

pri božičnih nakupih

po globoko zn-žani ceni

L. ROT

Ljubljana, Mesni trg št. 9

Ugoden nakup krznenih plašev!

danes ob 18.30 sestanek vseh lahkoatletov zaradi zimskega treninga.

Kolesarska sekcija ASK Primorja vabi vse svoje člane na občni zbor, ki bo danes ob 20. v prostorih hotela Miklič, in naproša tudi vse ustanovne člane kluba, da prisostvujejo občnemu zboru.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Danes morajo biti zaradi prijateljske tekme s SK Ilirijo ob 13. v garderobi v Frankopanski ulici 26: Oblak, Daneu, Hirkic, Serbec, Prešern, Kretič, Simčič II., Sterle, Lorbek, Glavič, Kos, Košenina, Barducky, Škrajnar, Flužhar, Pikič, Lastič. Čevlje prinesite s seboj. Reditelji: Simčič II., Pri-

jč, Ferjan in Merjasec.

TSK Slovan. Danes ob 12.30 morajo biti brezpogojno na igrišču Ilirije: Ivko, Klingenstein, Grin, Dejak Smrekar, Jenko, Polšak, Zirančon, Uhan, Ribič, Rozman, Košmrl I. in II., Vizjak, Zevnik. Vsi igralci morajo prinesiti s seboj opremo. Kdor jo ima, pa ne igra, jo mora prinesiti s seboj.

SK Svoboda, Vič. Danes ob 8. sestanek celokupnega članstva. Pozivajo se vsi člani nog. sekcije, da vrnejo vso opremo gospodarju. Člani, ki imajo veselje do smučanja in sankanja, naj se sestanka udeležijo polnoštevilno, vabijo se pa tudi vsi ostali prijatelji zimkega sporta.

Garantirana konstrukcija!

Din 1300.—

Prostor za posteljnino.

FRANC JAGER

tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29

prilporeča svoje najmoderneše fotelje vseh vrst, modroce, otomane, žimo, zložljive postelje, patentne divane itd. 6856

Najmodernejša oblika!

Din 1300.—

PERJE

kokošbe, purje, gosje, naravno in s strojem čiščeno, dobavlja v vsaki množini

E. VAJDA, ČAKOVEC

Telefon številka 59, 4, 3, 60

O D E J E

deke, plašči, obleke, predpasniki, kombineže, trikotaža, nogavice in manufakturno blago po najnižjih cenah v trgovini

Marija Rogelj, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 26 15534

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. Ceniki franko.

Izdelujejo se naj-novejši modeli otroških in igra-rih vozičkov, tri-iklji, razna najno-vejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika iz-bira. Najnižje cene

PRAKTIČNO BOŽIČNO DARILO

za vsako gospodinjico:

ZLOŽLJIVA LIKALNA MIZA »KOBEL« CENA SAMO DIN 220.—

Jugoslav. patent št. 1867
Zastopniki (zastopni-ce) oz. preprodajalci se iščejo za vso Jugo-slavijo.
Imetnik patenta in edini izdelovatelj li-kalne mize za Jugo-slavijo
Servat Makotter, trgovina s pohištvom Maribor
Krekova ulica 6. 15538

KOBILA

lepa žival, in polkrita kocija, kompletno se-dlo in 2 konjski vpre-gi NAPRODAJ. — Le resni reflektanti naj se oglase v gostilni Košak, Ljubljana. — Krekov trg. 15509

Telefon 2059

✂ Premog
✂ suha drva

Jogačnik, Bobovičeva št. 5

Ženske

ne togujte

Periodolin

in tokom one are bo ste rešeni vseh skrbi in strahov. Nikako raz-čaravanje — kot mnogi tisoči drugih dam, bo ste tudi vi zadovoljni. Ove-rovano in saj nam dano neškodljivo nikar-odpovedujoče sreds-vo za 90 Din. za modne-ature in v zastarelih stlačih modnejše pe-riodolin za 150 in 190 Din. Izključna razpo-šiljatev po laboratoriju W. H. OLXVIDT, Praga-Vrbovice XIII. Ruska 12. V. Pošt. pred 12

DIREKTNO IZ TVORNICE

Izredno poceni n.p.r.

Violina od Din. 60

Mandoline • 129

Gitare • 169

Ročne harmonike 69

KROMATIČNE HARMONIKE,

HAVAJSKE GITARE I.T.D.

Zahlevajte brezplačni tvorniški

CENIK:

MEINEL & HEROLD

MARIBOR št. 101

Kratek klavir
za 6000 Din napredaj v
Mostah, Krekova ul. 91.
87336-36

krepki in zdravi

ŽELODEC

LOVRO SEBENIK

Ljubljana VII.

Rum
Likerji

EMERIK ZELINKA

veletrgovina žganja

LJUBLJANA-SIŠKA

Telefon 23-18

Na debelo! 15175 Na drobno!

1.
Smeji se steber mlad:
»Vsak me čita rad!«
Na njem lepaki sivi, rdeči
so zadovoljni v svoji sreči.

Mladini za Božič

zanimive »Jutrove« povestice s številnimi slikami. — Dobi se jih v vseh knjigarnah in podružnicah »JUTRA« po Din 12. Po Pošti razpošilja upravnništvo »JUTRA«

Bratec Branko in sestra Mica

Potovanje in čudovite prigode Tomia Popkinsa

Vloge
pri denarnih
zavodih

Denarni zavodi, včlanjeni pri podpisanih organizacijah, sprejemajo do konca februarja 1932 vloge neomejeno v nežigosanih tisočakah in bodo njihovo zamenjavo sami preskrbeli. Vloge pri teh zavodih, vložene v gotovini po 24. septembru 1931, niso podvržene nobenim izrednim plačilnim omejitvam

Društvo bančnih zavodov v dravski banovini v Ljubljani

Zadružna zveza v Ljubljani

Zveza jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani

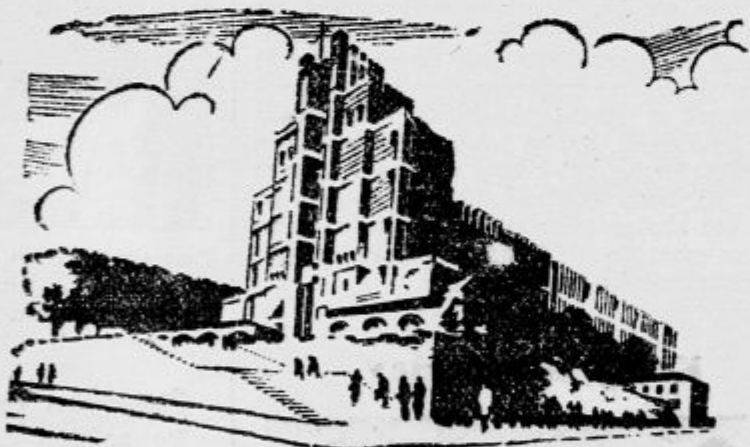
Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani

**ŽELI OSREČITI
VSAKOGAR...**

**ALI ON VE, DA MU BO
TO USPELO SAMO S**

PHILIPS RADIO

Ob priliki bližajočih se

BOŽIČNIH PRAZNIKOV

mislite na cerkev in njeno vzvišeno nalogo! Ustanovitev katedrale v Beogradu je verska dolžnost celokupne katoliške zajednice. — Nabavite si za mal denar

SREČKE ZA IZGRADNJO KATEDRALE

DOBRODELNEGA DRUŠTVA SV. VINCENCIJA V BEOGRADU,

ker služite s tem dobrodelnemu namenu, a si osigurate obenem največjo možnost nagrade!

Dobitki :

2 × Din 2.500.000.—	Din 5.000.000.—
2 × Din 500.000.—	Din 1.000.000.—
10 × Din 100.000.—	Din 1.000.000.—
100 × Din 10.000.—	Din 1.000.000.—

Glavni dobiček: Din 5.000.000.

Najmanjši dobiček Din 10.000.

Cene srečk 1/1 Din 100, 1/2 Din 50, 1/4 Din 25.

Žrebanje 1. maja 1932.

Prodajajo vse kolekture, denarni zavodi, rimsko-katoliški župni uradi, cerkvene in dobrodelne ustanove itd.

Glavna uprava: BEOGRAD, ULICA JOVANA RISTIČA 20.
Prodajna podružnica: ZAGREB, TRG KRALJA ALEKSANDRA 8.

Lepa preproga —
najlepše božično darilo!

**A. Škaberne
Ljubljana**

**Čevljarski
strokovnjak**

ki je zmožen vsega ročnega in strojnega dela, z večjim kapitalom, se sprejme kot **DRUŽABNIK**. — Le resne ponudbe poslati do 31. t. m na naslov: Čevljarsko podjetje, Tržič, poštnošteč. 15530

ZIMA JE TU!

Nabavite si pravočasno snežke, galoše in sportne čevlje.

Vse to dobite v največji izbiri in najboljši kvaliteti v trgovini

A. Žibert,
LJUBLJANA, Prešernova ulica

HUMANIK

nudi

**195-
LAK**

**195-
BOKS**

LJUBLJANA, Dunajska cesta 1 a.
CELJE, Aleksandrova cesta 1.
MARIBOR, Gosposka ulica 17.

Za božične praznike

priporočam cenjenemu občinstvu svojo veliko zalogo raznovrstnih slaščic, bonbonov, božičnih okraskov ter dnevno svežega peciva.

Naročila od preproste do najfinejše izdelave se izvršujejo točno po želji cenjenih naročnikov.

Se priporoča z odličnim spoštovanjem

SLAŠČIČARNA „OLGA“

Aleksandrova cesta — pasaža „Viktorija“ 15414

Oglasi v „Jutru“ imajo
siguren uspeh!

Iz življenja in sveta

Nevidni svet

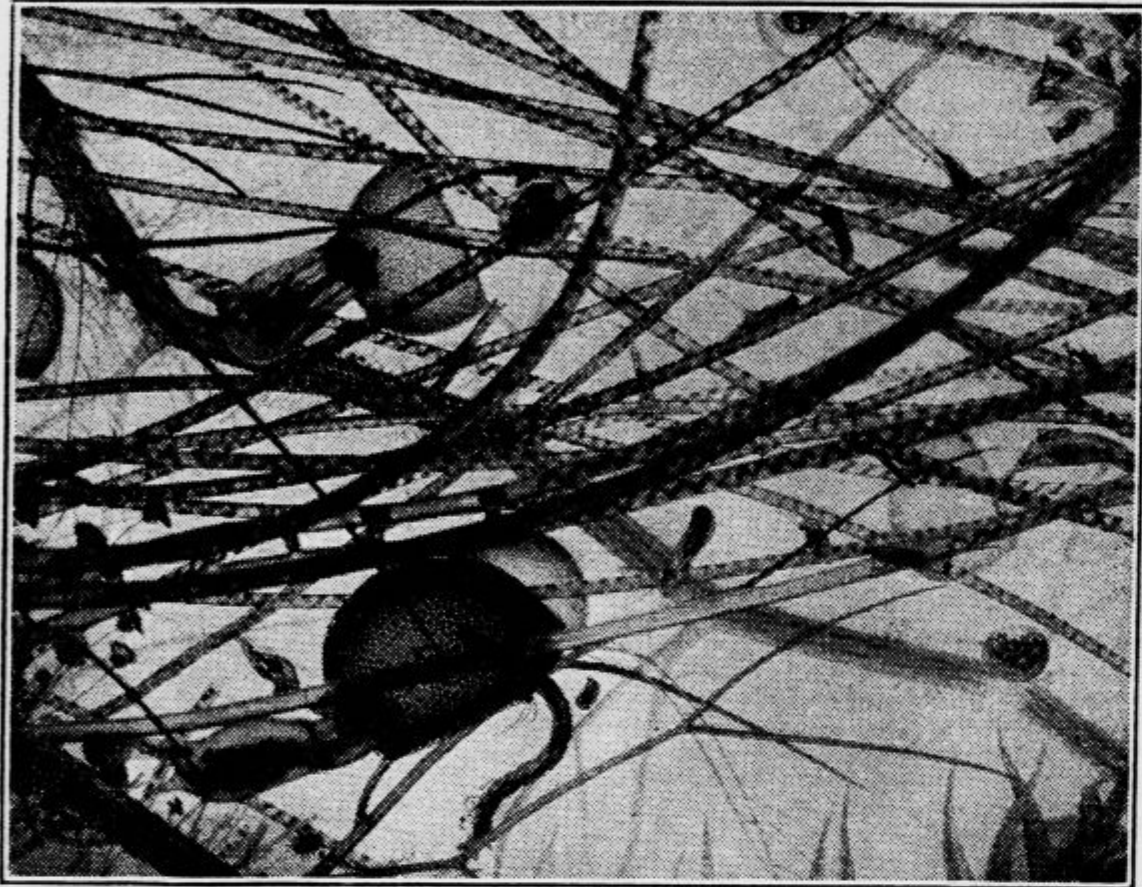
Vsa naša okolica je obljudena z bilijoni bakterij — škodljivimi in koristnimi

Moderna naravoslovna znanost bi bila brez mikroskopa nemogoča. Čim bolj se postajajo naši optični pripomočki, tem bogatejši in tem raznoličnejši se nam odpirajo svet »najmanjših dimenzij«, tem bolj tudi spoznavamo, kako smo odvisni od zakonov tega sveta.

Nazorno sliko o neskončni mnogovrstnosti »nevidnega« življenja dobimo že tedaj, če odzhamemo iz cvetlične vaze kapljico vode in jo postavimo pod drobnogled. Bitja, ki se nam tu pokažejo, živijo, se borijo, umirajo, vodijo skratka »boj za obstanek« kakor vsa druga bitja. Skozi svetovje vodne kapljice plavajo v oblikah, ki

ker si pod tem imenom predstavljamo običajno mikroorganizme, ki so nositelji najnevarnejših kužnih bolezni. Toda te vrste mikroorganizmi predstavljajo samo neznamenit del enostanskega rastlinskega kraljestva. Veliko večji del bakterij, tako zvali bakterij gnilja, pa skrbi za to, da razpadni produkti, ostanki rastlin in živali sproti izginjajo, brez njih bi bila zemlja že davno neprimerna za bivanje vsake višje življenjske oblike.

Vsa naša okolica, zrak, voda in zemlja, je obljudena z bilijoni in bilijoni bakterij, ki se naseljujejo na vsak predmet in tudi v naše telo. Tu ne povzročajo vedno ško-

Skrivnostni »pragovci«, ki ga kaže slika, ni nič drugega kakor resničen fotografski posnetek kaplje kalne vode iz ribnika, kakor jo vidimo pod drobnogledom

sličijo majhnim opankam, zvoncem ali trobentam, druga, kakor radiolariji, imajo okostja, ki kažejo čisto iste fantastične tvorbe, kakršne poznamo po nekaterih drugih, naravnost umetniških tvorbah narave, snežnih kosmičih.

Bitja v naši vodni kaplji so deloma živali, deloma rastline — seveda pa je tu oba pojma že težko ločiti. Vidimo rastlinice, ki so opremljene z drobnimi izrastki kakor z nožicami ali plavalkami in z udarci teh izrastkov se pomikajo naprej; potem so živalce, ki se vedejo povsem kakor rastline — skratka v kraljestvu »enostaničnih« bitij ležijo korenine rastlinskega in živalskega kraljestva tesno drug ob drug.

Ime »enostanična bitja« nam že samo pove, da imamo opraviti z živimi tvori, ki sestojijo iz ene same stanice (naše telo ima n. pr. okrog 30 bilijonov stanic). To so najpreprostejša bitja med vsemi, toda brez njih bi bilo vsako višje življenje bržkone nemogoče. Vsi prebivalci morja bi morali n. pr. brez neskončnih množic enostaničnih rastlinic v morski vodi, ki jim rabijo za »prehano«, poginiti; naše višje rastline bi spet ne mogle obstajati brez nekaterih bakterij, ki dovajajo njihovim koreninam za rastlinsko življenje potrebno dušik; druge bakterije spreminjajo zopet gniloče dele rastlin v važna hraniva tem rastlinam.

Ime »bakterija« ima drugače slab zvok,

Ameriški božični klubi

V denarnih shrambah tako zvalih »božičnih« klubov v Ameriki se je nabral znesek poldruga milijarde dolarjev, vsota, ki se bo zdaj razdelila med 12 milijonov oseb, ki so vsoto nahnali v problem letu.

Ameriški božični klubi so namreč hranilne zadruge, kojih člani štedijo vse leto za božične praznike z namenom, da ne ostanejo največji praznik v letu brez novcev. S prihranki si nabavijo božična darila. Zanimivo in značilno je, da se je število štediljencev od lani pomnožilo za cel milijon ljudi, in to kljub čedalje huji gospodarski krizi. Seveda pomeni dejstvo, da so štediljenci nahnali poldruga milijardo dolarjev, za trgovce veliko tolažbo.

Praktični Američani so tudi že izračunali, koliko bodo štediljenci potrošili za božične nakupe. Po njihovi sodbi bodo potrošili za božična darila 38 odstotkov prihrankov, 19 odstotkov denarja bodo porabili za plačilo zaostalih davkov, nekaj bo-

do porabili za predvidena potovanja in darila, ostanek pa bodo spet naložili, da bo prihodnje leto blagajna bolj rejena kakor letos.

Klavirski pouk v ameriških osnovnih šolah

V čičaških ljudskih šolah so napravili nič manj zanimiv kakor uspešen poskus. Učiteljski zbor je sklenil poučevati učence in učenke tudi v klavirju. Namen tega ukrepa je bil, zbuditi v otrokih zanimanje za glasbo ter jim odpreti pot do glasbenega poklica. Namen je bil, kakor poroča nadintendant ljudskih šol za Chicago William J. Bogan, presenetljivo velik. Za poučevanje klavirja je dalo 178 tveganj solam klavirje zastoj na razpolago. Tvorničarji klavirjev in trgovci z muzikalijami so dali otrokom zastoj na razpolago tudi notni material ter so opremili vsako šolsko klop v razredu za poučevanje klavirja z nemo klavirsko tastaturo.

H krizi sodobne Nemčije

Adolf Hitler, vodja narodno socialistične stranke v Nemčiji in propagator »Tretje Nemčije« (Glej članek »Nemška kriza« na 2. strani)

Greta Garbo krajica Hollywooda

Slavna švedska tragedinja je krajica platna dlje nego je bila katerakoli druga v kraljestvu filma, kjer krona tako naglo menjava glavo. Zvočni trak ni prav nič zmanjšal njenega prestiža, dočim je moralo mnogo drugih morda nič manj slavnih igralcev, za vedno zapustiti film...

Ameriški tisk je namenoma ustvaril okrog nje skrivnostno obeležje. Česa vsega niso napisali ameriški novinarji o skriv-

Greta Garbo

nostni Greti Garbo o njeni ljubezni, o nevarnosti njene težnje po samoti, o žalostnih vzrokih njene obožnosti ter o njenem skrivnem življenju na slonokoščnem gradu!

Malokdo pozna Greto Garbo kot človeka in še manj kot žensko. Zato bo nedvomno zanimal številne njene oboževalce popis obiska pri njej, ki ga priobčuje pravkar izšla številka ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet«.

Zvočnik in radio v Vatikanu

V rimski cerkvi sv. Petra napravljajo stalne zvočnike, ki bodo vernikom v božjem hramu omogočili natančno slediti vsem papeževim ceremonijam in besedam, ki jih govori papež, kadar služi cerkveno opravilo. Že 1925 in lani so z uspehom preizkusili to moderno napravo, ki se je tako dobro obnesla, da jo bodo zdaj za stalno uvedli.

Na željo mnogih bolnikov pa bo tudi vatikanski radio odslej naprej vsako nedeljo ob 11. dopoldne oddajal najvažnejše dele maše, in sicer dnevni evangelijski ter kratko razlago v latinskem, francoskem in italijanskem jeziku ter za dodatek nekaj liturgičnih molitev.

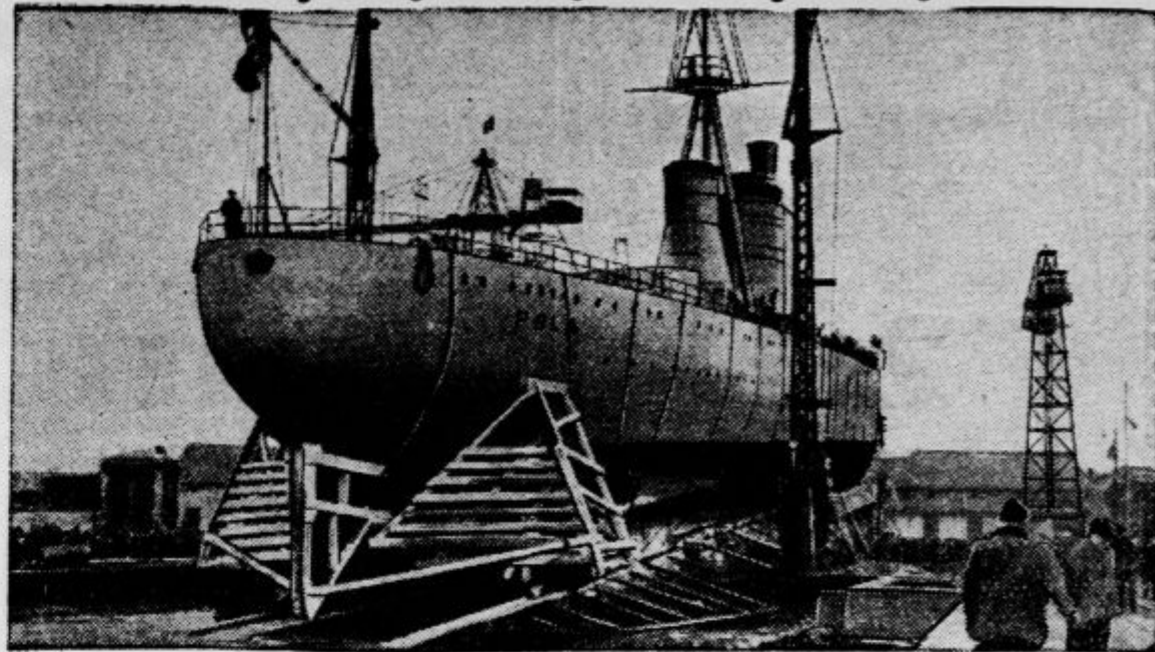
Odškodnina za prikrajšane medene tedne

Mlad francoski inženjer je nedavno vzel za ženo dekle iz dobre družine. Medeni tedni mladoporočencev pa niso trajali niti mesec dni, kajti mož se je malo oziral na svojo ženo in se je že kmalu po poroki vdal razvadi ter začel pozno ponoči prihajati domov.

Mlada žena se je začela pritoževati nad možem. Ni ji bilo prav, da jo pušča doma tako samotno. Mož se je izgovarjal, da se mora učiti angleščine. Pokazalo pa se je, da obstoji »angleščina« mladega zakonca v nečem drugem — v sestankih s stroje-pisko iz njegove pisarne. Ta »angleščina« je moža tako zavzemala, da je žena začela natančneje poizvedovati po njenih vzrokih, zlasti ko je začel mož po cele noči izostajati z doma. Zato se je mlada inženjerjeva žena štirinajst dni po poroki vrnila k staršem in je vložila tožbo za ločitev zakona.

Sodišče je njeni zahtevi ugodilo ter ji priznalo pravico do 15.000 frankov odškodnine, ker pomeni samo 14 dni trajajoči zakon sramoto za prizadetega zakonca. Mož ločenke je sodišče označilo za zakonskega dezerterja.

Najnovejša italijanska bojna ladja

V Livornu so spustili v morje novo križarko »Pola« (Pulj). Krstil jo je sam kralj Viktor Emanuel

Največja knjižnica o tobaku

Izredne zanimivosti za prijatelje tobaka

George Arents mlajši v New Yorku ima najobsežnejšo in najzanimivejšo knjižnico o tobaku pod soncem. V njej je nagradenih na tisoče knjig, traktatov in tiskov kakor tudi vsi prepisi zakonov, zaradi katerih so bili kadilci obsojeni na muke ali celo na smrt. Skratka, njegova zbirka je tako svojevrstna, da nima nič podobnega na svetu. Po strokovnjaški sodbi je vredna več stotisoč dolarjev.

1892, ko je bil sedanji zbiralec komaj 17 let star, je začel polagati svoji knjižnici prve temelje. Arentsovo gradivo o tobaku je v teku dolgih let tako naraslo, da hoče mož napisati tri knjige obsegajočo zgodovino o tobaku in o vsem, kar je z njim v zvezi.

Arents n. pr. trdi, da je bil Amerigo Vespucci prvi, ki je omenil tobak v tisku, in sicer l. 1505. Priliko za to so mu dali Indijanci v Venezueli, ki so po njegovem opazovanju zmelili tobakove liste, jih zvaljali v kroglice in si z njimi natlačili usta, da bi pregnali občutek lakote. Nekoliko pozneje, l. 1535 omenja kajenje neki Španec, z imenom Oviedo. Ta je videl Indijance, kako so požirali tabakov dim skozi votlo trsje. Pozneje so prižigali posušene tobake liste in so vdihavali »shudicev

strup«. Prvi med pisatelji omenja tobak Spencer. Njemu sledi Bacon, dejstvo, ki je Arentsu dovolj važno, da izvaja iz njega zaključek, da bi se moral prepri o Baconu-Shakespeareu že zaradi tega zaključiti. Shakespeare nikjer v svojih delih ne omenja tobaka, kar bi bilo izključeno, če bi bil avtor teh dram Bacon.

V 14. stoletju je bilo kajenje na Angleškem splošno, v 18. stoletju ni o njem več duha ne sluha. Sto let pozneje postane ta strast zopet moderna, kajti 1864 pridejo v promet prve cigarete, 1883 iznajdejo stroj za zvijanje cigaret. S tem se je tobak popolnoma uvedel.

Končno razpolaga Arents s podatki o nekem Holandcu, Mynherju van Klaesu, ki je umrl 1871, star 98 let. Mož je pokadil v svojem življenju štiri tone tobaka. Njegova oporoka je bila v nekem pogledu komična, vsebovala je namreč določbo, da morajo vsi udeleženci njegovega pogroba ves čas spremljanja krste do groba neprergoma kaditi. Zato pa je mož zapustil vsakemu pogrebu dve pipi in deset funtov tobaka. Baje so v pokojniško čast toliko kadili, da pogrebi niso videli drug drugega, tako gost je bil dim, ki so ga izpuhali na njegovi zadnji poti.

Psi vodniki

Američanka Estela Harison je žrtvovala vse premoženje plemeniti nalogi. Vzgoji za nesrečne vojne slepce zveste vodnike, ki jim kažejo pot in obvarujejo življenje sredi nevarnega velemestnega prometa. Ti vodniki so psi, in sicer nemški ovčarji, ki se odlikujejo po razumnosti in dovtetnosti za strokovni pouk. Farma za pse vodnike, ki jo je ustanovila Harisonova v Veveyu v Švici, uživa zdaj svetovni sloves. Tu se izboljšajo vsi psi, ki jih radodarno deli svojim invalidom Nemčija.

Tudi na Francoskem je zdaj nastal odbor »Oklo za slepce« pod vodstvom vojvode dela Rochefoucaulta, ki hoče ustanoviti slično pasjo šolo. Naročil je že iz Veveya strokovnjake, ki bodo pripravili potrebno francosko osobe. Harisonova je imela na seji pariškega odbora predavanje o psihovodnikih in predvajala tudi svoj film, ki nazorno kaže vse neprecenljive usluge zvestih živali v službi invalidom. Francoski odbor je sklenil, da bo ostal zvest načelom veveyske farme pri oddajanju psov. Revni slepci jih bodo dobivali na up: slepec bo samo dal častno besedo, da bo plačal kupnino za psa, če se bodo izboljšale njegove premoženjske razmere.

Kralj žonglerjev

Svetovnoznani žongler Enrico Rastelli je umrl v Bergamu, star 35 let

Umobolni konj

Orožnika v Neuillyju blizu Pariza sta jahala skozi gozd v vojašnico. Nenadoma se je utrgal oblak. Grmenje je tako preplašilo enega konja, da je vrgel jezdeca iz sedla in sam zdirjal naprej. Orožnikova sablja, ki je ostala privezana na sedlo, je konja stalno tolkla po bokih in še povečala njegov strah.

Konj je pridiral v bližnjo vas, kjer so bili kmetje zbrani na trgu, ker so stavlili rojstni dan nekega starca. Električna je med nevihto odpovedala in množica je v strahu pričela mahati z rokami, ko je v temi zagledala pobesnelo žival. Konj je naredil divj; skok preko skupine kmetov. S kopitom je razbil glavo 47-letnemu posestniku Hasardu, ki je obležal takoj mrt. Šest odraslih in trije otroci so dobili lažje poškodbe. Konj je utekel na polje. Ko so ga drugi dan ujeli, se je tresel in tako brcal, da ga bodo morali zaklati. Osobe živinozdravniške šole, kamor so pripeljali žival, je sklenilo, da ni konj samo zdivjal, temveč dobesedno zblazel od groze.

Nov rekord v plavanju

Damska stafeta, ki je v plavanju 3x200 m v nekem berlinskem kopališču v času 10.10,2 potolkla dosedanj nemški rekord 10.07,6

Židovsko prebivalstvo Palestine

Po zadnjih statističnih podatkih se je židovsko prebivalstvo Palestine od 1922 več nego podvojilo. 1922 so našli v deželi 83.794 Židov, zdaj jih je pa že 175.006.

Smuk!

Smučarske drese kroji po meri iz nenadkriljivega lodna najcenejeje trvdka

Drago Schwab, Ljubljana

Iz uredniškega koša

Višja vas. Tu okrog mora bivati bradat ženski rod, kajti v nekem oglasu lokalnega lista smo brali: »Kaj si na tihem želi vsaka dama? Manikirne garniture, toaletna mila, parfemi, ovalna in ogata zrcala, garniture za britje, zrcala za britje in žepna zrcala, vse pri...«

Vsak dan ena

»Mladi gospod, zamudili ste eno celo uro!«

»Da, gospod, ko sem šel zdoma, sem padel na stopnicah...«

»In za to ste rabili eno celo uro?«

Darovi za japonske vojake v Mandžuriji

V Tokiu odpremo dnevno stotine zabojev z obleko in živežem, ki jih nabirajo japonske patriotske organizacije za bojvneke v Mandžuriji

Cene malim oglašom:

Zenitve, dopisovanja, naznanila ter oglašitvni, reklamni ali posredovalni znaki: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za štiro 5.— Din. Najmanjši tisk 10.— Din. Ostali oglaš: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za štiro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglašni oddelki »Jutra«, je plačati se pristojbino 2.— Din. Pristojbina je vpisati obremen s naročilom. Čekovni račun pri Poštni hišnici v Ljubljani 11342 — Telefon številka 2992, 3492

Malim oglašom

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Službo dobi

Agente
prodajalec, posrednik, upokojenec sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Mazufakturnista

elastično, provizorno mazufakturnista, neobremenjen in agilnega sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Ekonom

ki je s dobri uspehom izvršil poljedelsko delo ter perfektno obvlada slovenski in nemški jezik v govoru in pisavi, neobremenjen, zdrav in prostovoljno sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Učenca ali učenka

dobrega računarja sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Korespondenka

solidna, dobri stari, sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Prodajalca

za božične predmete, sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Za stavbno in po

hištvno mizarstvo
za zelo prometnem kraju v Mariboru, ki ima energičnega, solidnega, sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Brivskega

pomočnika
dobrega odnosa, sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Pisarniška moč

dobi takoj mesto, istomestno sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

pisarniški sluga in

skladničnik
Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro 5883-1

Kuharico

ki opravi tudi ostala dela, sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Postrežnico

enaščno in pošteno, za dohodkovne udeležence sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Izpraznjenega kurjača

za parni kotel, sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Gospodinja

solidna, sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Plačilni natakar

solidno, sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Edgar Rice Burroughs;

Tarzan, kralj džungle

Zatekla se je v najvišji vrh

drevesa in stisnila vekajočega otroka k svojim prsim. Glad je premostil brezdanje, in je zvalno nad njim, in dojenček se je kralju pomiril. Sin angleškega lorda in angleške lady je postal življenje iz prvi velike opice Kale!

Izučeno kuharico

sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Potniki

Fiksus in provizijo
upodobi poslovanje za obisk privatnih strank za Ljubljano in okolice ter vso dravsko banovino za manufakturno blago. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Fiksus in provizija«. 5883-5

Trg. potnika

ki se razume zahteti na papirno stroko, sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Potnike

za poročanje slik, ki so v tej stroki že vpeljani sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Zasluge

Zastopstvo
za izključno pravico samoprodaje za vsa mesta in okrajna vseh banovin (razen Dunavske) na ozemlju mednarodne preprave za britje mila, brez britve in pošteno prihode, sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Krajevne zastopnike

za Dalmacijo, Bosno in Hercegovino ter Srbijo sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Pouk

Koncessionirana
ŠOFERSKA ŠOLA
Gojko Pipenbacher Ljubljana, Gosposvetska 12 — Zahtevajte informacije. 57164-4

ČAMERNIKOVA

Šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Prva Avto) telefon 2336. Društvo avtomobilskih koncessioniranih. Prospekt 15 zaslonov pište poji! 231

Sola za jezike:

Gospoša ulica šte. 41. Vsi moderni jeziki. Teksti in pouk posameznikov. 58817-4

Službe išče

500 Din dobi
tisti, ki preskrbi plačilni natakarstvo v boljši gostilni ali restavraciji. — Naloga v oglašnem oddelku »Jutra« pod šifro 5883-2

3000 Din dobi

kom, ki preskrbi stalno službo bančnega, poslovnika ali sluge ali sluge, ki so tudi poslovniki, za primerno plačo za ekskluzivno. Zmota som do 3000 Din. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra« pod šifro 5883-2

Mesto gospodinjice

iskem pri samostojnem gospodinjstvu. Dopolnje na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Mesto gospodinjice«. 5883-2

Trgovski pomočnik

trgovske stroke, za večletno prakso v trgovini, isto mesto. Nastopiti lahko takoj. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vestranško izveščanje«. 58841-2

100 Din dam

tistemu, ki mi preskrbi stalno službo gospodinjice pri samostojnem gospodinjstvu. Dopolnje na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »100 Din dam«. 58841-2

Plačilni natakar

solidno, sprejem. Dnevni zaslužek 100 Din. Maribor na industrijski, Komenskova ulica 17. 5883-1

Radio

Nov radio
dvocestni, priključen na elektriko ali na baterije, z la zvočnikom, zamenjan za 10 ali kako drugo blago. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra«. 58815-9

Auto, moto

Avto »Opel«
dvocestni, zaprt, v naj. boljšem stanju za 15.000 Din. Proda Dr. Jerina, Laško. 58681-10

Osební avto

znamke Fiat, dobro ohranjeno, šestocestni, posebno pripraven za polno brambo — in zelo močan

tovorni avto

znamke Puch, 21/2000, ki z zmerno ceno napreduje. Vrednost naj se naslovi na: Export, Maribor, nato prodal 6. 58750-10

Posest

Hišo z vrtom
z gostino, trgovino, ali stanovanjsko kupim v Ljubljani ali Celju, oziroma tudi okoli, ali na delu. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »782«. 58782-20

Službo gospodinjice

iskem pri starejši osebi — gospodu ali gospe. Event. grem tudi za pomoč v kuhinjo ali kot sobarica. Nastopiti lahko takoj ali z novim letom. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Pridna, poštena in vestna«. 58847-2

Prodajalka delikates

želj prenoviti službo. Gre v nek večji kraj dravsko banovino. Stara 17 let, ima mešansko šolo s prav dobrim uspehom, ter govori slovensko, hrvaško in nemško. Cenjene dopise pod »Trgova služba« na oglašni oddelku »Jutra«. 58843-2

Krojaški pomočnik

prvovrsten v vsakem delu. Iste službo. Naloga v oglašni oddelku »Jutra«. 58834-2

Mlada natakarka

iske službo. Naloga v oglašni oddelku »Jutra«. 58835-2

Prodaj

Vinske sode
bramne, hrastove, dobro ohranjene, od 30—50 hl vsake, od 12 komadov ugodno prodam. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra«. 58813-6

Premog in drva

prodaja Jezerščak, Vodmat. 200

Brivci, pozor!

Večje količine esence za kolinsko vodo in lotion, poceni prodaj. Polare. Kopitarjeva 1. 58730-6

Premog, drva, koks

prodaja Vinka Podobnik, Tržaška cesta 10, tel. 33-13

Pisalni stroj

zamenjan za dober gramofon ali fotoapar. — Event. tudi prodam. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra«. 58797-6

Železen štedilnik

zelo dober, štedilnik za perilo in temomodno mosko obliko ugodno prodam. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra«. 58780-6

Dve večji šupi

napredaj v št. Vidu pri Ljubljani. Pojanila daje dr. A. Smole, odvetnik v Ljubljani, Dalmatinska ul. št. 5. 58795-6

2 fotoaparata

(Anastigmat) 3 1/2 x 6 in 6 1/2 x 9, zamenjan za radioapar. prodi dopolnje in razlike. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra«. 58790-6

Košul in škornje

pošten prodaja Bučar, Pred Škofijo št. 21/II. 58813-6

Kožuh

zelo dober, ohranjen, in 3 razločno posredno prodaj. Medvedova 24/II. 58829-6

2 novi kolesi

mosko in žensko, ter gramofon za vsako ceno na prodaj na Miklošičevi cesti št. 7/III, levo — vhod poleg slaščičarne »Dopca«. 58833-6

Märklin

3 sklopke za polno ceno po napredaj. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra« pod šifro »Märklin«. 58867-6

Smuč

kompletne damski dres in čevlje št. 37 vredno prodam. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra« pod šifro »Smuč«. 58873-6

Garnituro

iz brončene stekle, 10 komadov, zamenjan za posamezne kose. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Brončeno steklo«. 58875-6

Dan brez kr

Kruga božična darila: Čajni servis, likerni servis, doze za sladkor, žvičarske bistice, silbne ure, svilene nogavice, zamenjan za namizni pribor, svilene kravate, gramofonske plošče, vas za smučno opremo, sapira, omnila, Džanjaka cesta 36. 58876-6

Radio

čestiti, za priključen na elektriko ali na baterije, z la zvočnikom, zamenjan za 10 ali kako drugo blago. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra«. 58815-9

Veliko parcelo

2396 m², pripravno za stavbne, 10 minut od nove tramvajске proge št. V. Vid prodam. Naloga v oglaš. oddelku »Jutra«. 58753-30

Parcelo ali hišo

za Božičnikom ali v severnem delu Ljubljane kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Sever«. 58658-30

Parcela

630 m², v gozdu, krasno ležišče ob Bohorščem jeziku, 10 min. od centra Ljubljane. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra«. 58624-30

Majhno posestvo

ob Belesnici na Stajerskem blizu Maribora ali Celja kupim. Dopolnje na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Majhno posestvo«. 58775-30

Štiristanovanj. hišo

oziroma vilo, poleg prve poštne od Ljubljane prodam Dobro obdrževano. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra« pod šifro »Štiristanovanj«. 58808-20

Dvodružinsko hišo

novozidano, v zeleni jami prodam. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra« pod šifro »Dvodružinsko hišo«. 58839-30

Lepo vilo

v centralni legi, z 2 stanovanj po 3 sobe, kopalnico in kuhinjo, s stekleno verando, balkonem, lepim vrtom, elektriko in plinom prodam za 400.000 Din. — Poštebna glavica 290.000 Din. Ponudbe pod »Soblastnik« na oglašni oddelku »Jutra« v Mariboru. 58835-30

Parcelo v Kozelji

poceni prodam. Trnova, Čerkvena ulica št. 3. 58801-30

Kolesa

Žensko kolo
dobro ohranjeno, proda Matija Menec, Ilanska c. št. 32. 58788-11

Kupim

Suhe gobe
kupi po Din 35—65 kg po kakovosti — ter lepa namizna jabolka razpisila Peter Šteina, Radeče. 2917

Smuč

dobro ohranjeno kupim za 2 let staro dečka. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Smuč«. 58866-7

Usnjen kovčeg

srednjeveliki, dobro ohranjen kupim. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Kovčeg«. 58830-7

Kapital

DOMAČI IZDELKI
Z modernimi kartotekami dela hitreje in ceneje

KARTOTEKA

Ljubljana
Selenburgova ul. 6/I
Telefon 33-38. 2975

15.000 Din posojila

nujno rabim, pošti 10 obročim. Cenj. odgovor na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »15.000 Din«. 58746-16

4000 Din posojila

iske trgovce. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Krogro«. 58806-16

Pridelki

Kislo zelje
novo, prvotno rezano, in cele glavice za sarmo, v sodeh v vsaki množini po najnižji ceni, po naročilu dobavlja Gustav Erklavec, Kodeljevo št. 10, Ljubljana. Telefon št. 25-91. 291-33

Dijaste sobe

Dijaka (injo)
sprejme profesor na stanovanje z vso opremo. — Nemška konverzacija in pomoč pri učenju. Na Kodeljevo 13. 58854-32

Stanovanje

stanovanje
2 sob in kuhinje takoj oddam v Mariboru, Frankopanova ulica šte. 10/I. 58755-21

Enosob. stanovanje

z kabineto in vsem modernim komfortom takoj oddam v Ljubljani, pod št. 7, Kodeljevo. 58739-31

Zamenjam

lepo štirisočno stanovanje s kopalnico, sredi mesta, za dvoosobno s priklikami. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »1990«. 58815-13

Plašče za zdravniške

laborante, brivce itd., je plaše za natakarkar, peko, mesarje, kuharje la sorodse obrti, izdeluje po meri najboljši C. I. Hamann v Ljubljani. Mestni trg št. 8. 58667-13

Lepo 500

prodam. Naloga v oglaš. oddelku »Jutra«. 58832-13

Lokali

Lokal
pripraven za pisarno ali trgovino, v središču mesta oddam s 1. februarjem. — Naloga v oglašnem oddelku »Jutra«. 58853-19

Lokal

iskem v centru mesta. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Točno plačilo 97«. 58497-19

Shrambo

za majhen avto, ki se ne rabl. iskem v Ljubljani. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Shrambo«. 58771-19

Gostilno

br. II, v Krapinskih Toplicah oddam v najem po zelo ugodnim pogojih. Ponudbe in prepiranja na Upravo kopalnice Krapinske Toplice. 58705-19

Lokal s sobo

odda Rojina, Kodeljevska ulica 8. 58825-19

Brivnico

brez konkurence, v večjem trgu takoj prodam radi bolnosti. Naloga v oglašni oddelku »Jutra«. 58811-19

Garazo

vozaču avtomobilov takoj oddam. Poizve se v trgovini Toni Jager, vogal Dvornega in Kongresnega trga. 58818-19

Prostori lokal

opremljen z vodovodom in elektriko, oddam v središču mesta. Naloga v oglašni oddelku »Jutra«. 58842-19

Trgovski lokal

v Gladistiški ulici in na Miklošičevi cesti oddam v najem. Naloga v oglašnem oddelku »Jutra«. 58860-17

V najem

Prometno-gostilno
na delu oddam takoj v najem. Dopolnje s priklikami na oglašni oddelku »Jutra« pod »Prometno-gostilno«. 58835-17

Trgovino

na zelo prometni točki v Prevaljah (Koroško) valed obisknih zamon takoj oddam v najem. Potrebna kapital za prevzem zaloge se lahko plača z hranilno knjižico. Povprašati pri: Janko Kramar, Prevalje. 58832-17

Gostilniški prostor

oddam s 1. januarjem 1932 takoj za lokal

Veliko pekarno

2. veliki peči, velika dolavica in 2 sobi za stanovanje — vse pod enim ključem, in veliki ulični lokal, na najpomembnejši ulici mesta oddam v najem. Informacije daje lastnik Peter Vrkjani, pek. obrtnik, Zagreb, Illica 10. 5843

C. Schmidt:

Mesto mrtvih v Jukatanu

Roman.

»Skozi katera vratca?«
 »Rad ti verjamem, da jih ne poznaš. Tudi midva sva potrebovala dokaj časa, da sva jih našla.«
 »Vse to utegne biti res,« je dejal, še vedno nejevolno majaje z glavo, »a v čem se to tiče mene?«
 »Kot bodoči gospodar v clauderiškem gradu si utegnil priti po kakem naključju stvarjem na sled. In zločin, s katerim si po mnenju svojih sovražnikov zaslužil smrt, je bil ta, da se hočeš oženiti z Violo. Namenjena je bila nekomu drugemu, bližnjemu prijatelju tega Mortona. Razumeš? Če bi jo ta dobil, se ne bi bilo bati tihotapcem nobenega presenečenja več.«
 »In kdo je ta drugi?«
 »Poznam ga, a imenoval ti ga še ne bom, ker bi to utegnilo nepotovati mojim ukrepom. Mislim, da ga ni samo Violina lepota spravila ob vso pamet, ampak da ima še veliko tehtnejše razloge, iz katerih si želi njene roke — ne vstevši tihotapske zadeve, ki je seveda tudi odločala.«
 »In ta drugi je takisto želel moja smrti! V jukatanskem pragozdu se je ponujala možnost, da bi me nemoteno in brez nevarnosti spravili s poti. Oh, ti lopovi!«
 »Tudi nas so bili obsodili na smrt. Sklenili so bili, da se ne sme razen Virole nihče vrniti. Najbrže bi bila polovica teh razbojnikov zaigrala vlogo morilcev, druga polovica pa vlogo rešiteljev. A Bog ni dal, da bi jim šla pšenica v klasje. Poslal nam je Indijanca. Brez

36

njega bi vsi mrtvi ležali tam dobi.

»Hlumlja!« je rekel Kamil in sanjava črta se mu je zarisala v obraz. »Dober človek je. A zakaj me niso Nedovi ljudje takoj umorili?«

»Skomignil sem z rameni. Tega sam nisem vedel. Morda je imel Ned Morton s Kamilom še posebne namene. Ti nameni so bili zdaj z njim vred pokopani v Xibalbayu.«

»Kdaj mi poveš, kdo je moj sovražnik?«
 »Tega ti ne morem zanesljivo reči. Upam pa, da ti ne bo treba čakati tedna dni.«

Do nadaljnjega se je s tem zadovoljil; vendar sem pa nekaikrat opazil, da sta z Violo govorila o tej reči. —

Tisto lepo noč sem dolgo ležal na palubi in gledal kvišku k večnim zvezdam, premišljujoč o zmislu tega življenja, ki hoče, da morajo biti nekateri izmed nas zločinci, drugi pa sužnji, in obdari enega z brezmejno srečo, drugega pa pahne v brezdanje gorje.

Do konca v svojem premišljevanju nisem prišel.

Svojo ljubezen do Virole sem v dolgih, grenkih urah pokopal — vsaj takrat sem mislil tako.

12. POGLAVJE.

Sveto število.

Ko smo pripluli v South-Atlanto, smo najprej poslali po brivca, da je počlovečil našo zanemarjeno vnanost. Služničad, ki smo jo naglo poklicali, nam je omogočila, da smo se spet pošteno oblekli. Sredi direndaja, ki je bil na ladji, se je mahoma pokazal James Wellesley. Ker sem bil vsem strogo zabičil, naj molče o naših prigodah, je dobil na svoja radovedna vprašanja le malo zanimive odgovore. Ko sem bil toliko napravljen, da sem se upal na kopno, sem ga vzel kratko s seboj. Pri tem sva srečala Violo in Kamila, ki je Jamesa prijateljsko pozdravil.

Ta mu je z vpludnimi besedami čestital na srečni vrnitvi. Dicku in Johnu sem še naročil, naj oskrbita mojo preselitev v Welleslejevo vilo; nato sem sedel v Jamesov voz.

»Zdaj sem vam na razpolago,« sem mu rekel, ko je voz zbrzel po cesti, »in razumeli boste, da moram biti zmerom v vaši bližini, ako naj srečno razpletom tudi vaš slučaj. Naročil sem, naj spravijo moje stvari v vašo vilo.«

Pokimal je.

»Tudi jaz sem tako mislil. Vaša soba je že pripravljena. Iris se zelo veseli svidenja z vami.«

Iris! Kako sem jo mogel pozabiti! Slika lepega, plavega dekleta, ki je vstala pred mojimi očmi, me je spravila nekoliko v zadrego. Kako mi bo stopila naproti? Ali je kaj vedela o zločinskem početju svojega brata?

Stvar je bila lažja, nego sem mislil. Ko sem skočil iz avtomobila, mi je podala roko in se veselo zasmejala, rekoč:

»Strašno sem se jazila nase, da se nisem tudi jaz peljala z Jamesom. Hvala Bogu, da ste spet tu! Malo je manjkalo, pa bi se bila iz dolgega časa omožila z Jumom.«

Temu sem se moral tudi jaz zasmejati. Iris je že vedela, da bom stanoval pri njih, in je bila videti s tem zelo zadovoljna. Vpraševala ni ne po Kamilu in Violi, ne po Joeju in ostalih. Videti je bilo, da se okleplje vse njeno zanimanje samo mene.

James je očitno komaj čakal, da bi ostala sama.

»Iris, bodi tako prijazna in ukreni, da postrežejo našemu gostu, kakor je treba; dotlej te pa prosim, prepusti ga nekoliko meni — izjemoma — ker moram še govoriti z njim o važnih rečeh. Takoj, ko končava, ti ga vrnem.«

Spet se je zasmejala.

»Ali bo res tako, gospod Stormish?«

Prvovrstne moške galoče za dež, sneg in blato!
Jamčimo za vsak par.

Ženske snežke črne in rjave, za visoko in nizko peto.
Prodajamo jih z jamstvom za vsak par!

Ženski polvisoki gumasti čevlji s toplo podlogo.
Noge izgledajo v njih jako elegantno.

Za otroke!
Za zimo in slabo vreme! Varujte noge mokrote tudi v najslabšem vremenu.

PO NAJNIŽJIH CENAH!

KVALITETNO BLAGO!

MODERNO, ELEGANTNO IN TRAJNO!

V FAMILIJARNI
LIMUZINI

C6G

CITROËN
 Nov model 1932. leta
 Nov močnejši motor
 Eno leto tovarniškega jamstva
 Dolgoročna odplačila

Cena Din 85.000.—

OSEB POTUJE
UDOBNOST

Zastopstvo in zaloga za Dravsko banovino:
LAMPRET 5. DRUG, dr. z o. z.
 Ljubljana, Gosposvetska cesta 13 (Kolizej).

Za naš

naj se kupujejo naši domaći

proizvodi:

prah za pecivo, vanilja - sladkor,

rumenilo in pudring praški znamke »ADRIA«.

NAMIZNA JABOLKA

po Din 2.10 se dobe pri
pri Gospodarski zvezi

15363

Bolni na pljučih!

Tisoči že ozdravljeni! Zahtevajte
 takoj knjigo o moji

NOVI UMETNOSTI PREHRANJEVANJA,

ki je že marsikoga spasila. Ona
 more poleg vsakega načina življenja
 pomagati, da se bolezen hitro
 premaga. Nočno znojenje in kašelj
 prenehata, teža telesa se zviša ter
 po poapnenju sčasoma bolezen preneha.

RESNI MOJZE

zdravniške vede potrjujejo prednost
 te moje metode in jo radi priporočajo.
 Čim prej pričnete z mojimi
 načinom prehranjevanja, tem bolje.

POPOLNOMA ZASTONJ IN

POSTNINE PROSTO

dobite mojo knjigo, iz katere boste
 črpali mnogo koristnega.

PISITE TAKOJ,

zadostuje tudi dopisnica, na naslov:

Georg Fulgner, Berlin, Neukölln
 Ringbahnstrasse 24, Abt. 490.

ZA BOŽIČ NAJLEPŠE DARILO

Philips
 radio

Velika izbira
 plošč
 in gramofonov
 Tudi na obroke!
 Zahtevajte
 prospekte!

»APOLO«, palača »Grafike«, Ljubljana
 15237 Miklošičeva cesta 38.

Padec angleške valute!
K. PUČNIK

Tavčarjeva ulica 3

ki vodi le prava angleška blaga, je cene oblekam padcu funta
 primerno znižal.

Tavčarjeva ulica 3
15318

Zahvala

Ob prerani smrti naše zlate soproge, mamice,
 hčerke, sestre i. t. d., gospe

Mici Maček
 roj. Čonč

soproge višjega sodnega oficijala

nam je bilo ustno in pismeno pa tudi dejansko izkazano
 toliko sočutja, da zamoremo samo tem potom
 vsem in vsakomur izreči najtoplejšo zahvalo.

Posebno smo dolžni zahvaliti se vsem darovalcem
 vencev in cvetja in končno vsem in vsakomur,
 ki je drago pokojnico spremljal na njeni zadnji poti.

Rogaška Slatina, dne 14. decembra 1931.

Žalujoči rodbini: ČONČ — MAČEK

15505

ING. DJOKIĆ I VUČO, OBILICEV VENAC 6, BEOGRAD, TELEFON 22355
 Filijala Lampret i drug, Gosposvetska cesta 13, Ljubljana — Ing. Djokić i Vučo,
 Bulevar Kraljice Marije, Novi Sad. — Hoić i drug, Ožegovičeva 18. Zagreb. — Blag.
 Djukanović i sin, Bijelina. — Dušan M. Krstić, Obrenovičeva 13, Niš. — Arnold Kamenj,
 Velika Kikinda. — Gustav Cvitković, Hadži Sulejmanova 19, Sarajevo. — Jovo Stevan-
 čević, Peč. — Zakula i Seletin, Doboj. 14064